N:o 139

TAMPEREEN SANOMAT

1910

Sunnuntaina-kesäkuun 19 p.

Kuusi kertaa viikossa ilmestyvä aamulehti

6:des vuosik.

Puhelimet:

Uutisosasto	1014
Päätoimittaja / Toimitussihteerit	918
Taloudenhoitaja	1017
Konttori	917
Kirjapaino	529
Nuors. Piirihallinto	1014

6 p. painoksen tilaushinnat:
Tampereella ja maaseudulla, asiamiehiltä tahi lehden konttorista tilattuna: 1/1 v. Smk. 10:—, 1/2 „ „ 5:—, 1/4 „ „ 2:50, 1 kk. „ 1:—.
Postista tilattuna: 1/1 v. Smk. 11:—, 1/2 „ „ 5:50, 1/4 „ „ 3:—, 1 kk. „ 1:—.

3 p. painoksen tilaushinnat:
ovat Tampereella ja maaseudulla, postissa, asiamiehillä ja kontt tilattaessa 1/1 v. Smk 5:50, 1/4 v. Smk. 1:50, 1/2 „ „ 2:75, 1 kk. „ —:60.
Venäjällä ovat tilaushinnat samat kuin Suomessa.
Ulkomailla: 1/1 v. 25 Smk., 1/2 v. 12:50, 1/4 v. 6:25, 1 kk. 2:50

TOIMITUS:
Kyösti Kanniainen.
Vastaava toimitt., tavataan toimist. 1—3.
Pontus Artti. John Zidbäck.
Toim. siht.
Anton Sinikallio.
TOIMISTO Aleksanterinkatu 22.
Avoinna klo 12 a. p.—12 yöllä.

Ilmotushinnat ovat tekstin edellä 9 penniä ja tekstin jälkeen 7 penniä millimetriltä. Sisäsivuille vaadittavista ilmotuksista lasketaan 20 pros:n korotus ja etusivun pohjahinta. Määrätyille paikoille vaadittavista ilmotuksista 10 pros:n korotus ulkosivuilla. Kuoleman ilmotukset vähintäin 3 mk. ja jokaisesta värssystä tahi surusaaton ilmottamisesta 1 mk. lisää. Kiitoksesta 1:50. syntymä-, kihlaus- ja vihkimäilmotuksista 2 mk. Vähin ilmotusmaksu on ennen tekstiä 80 p:iä ja jälkeen tekstin 60 p:iä. Ulkolaisista ilmotuksista ovat vastaavat hinnat 11 ja 9 penniä millim. Väkijuomailmotuksia ei oteta. Seisovista ilmotuksista myönnetään alennusta. Vaihtoilm. välitetään kaikkiin lehtiin.
Ilmotuksia ja tilauksia otetaan, paitsi konttorissa, myöskin Havannan tupakkakaupassa, kosken länsip. Kauppakadulla.

Lehden konttori:
Aleksanterink. 22. Avoinna 8—6 päiv.

Taloudenhoitaja
tavataan 9—2 ja 4—6.

Lehd. kotiinkanto 1 mk. vuod.

Kurssit.

Suomen pankki kesäk. 14 p. 1910.

		Myyntikurssi Smk	Ostokurssi Smk.
Pietari	1. n.	268. 50	266: 66½
	90 pp	—:—	263: 60
Lontoo	1. n.	25: 38	25: 22
	90 pp.	—:—	25: 02
Pariisi	1. n.	100: 60	100: —
	90 pp.	—:—	99: 30
Antwerpen	1. n.	100: 30	99: 70
	90 pp.	—:—	98: 80
Hampuri	1. n.	123: 90	123: 40
	90 pp.	—:—	122: 20
Lyybekki	1. n.	123: 90	123: 40
	90 pp.	—:—	122: 20
Berlin	1. n.	123: 90	123: 40
	90 pp.	—:—	122: 20
Frankfurt a. M.	1. n.	123: 90	123: 40
	90 pp.	—:—	122: 20
Amsterdam	1. n.	210: —	—:—
	90 pp.	—:—	206: 20
Tukholma		139: 20	138: 70
Kristiania		139: 20	138: 70
Kööpenhamina		139: 20	138: 70
Wien		105: 50	104: 80

Päivälista.

Awoinna on joka arkipäiwä:

Rahatoimikamari klo 10—2 päiw.
Maistraatin kanslia 10—2 päiw.
Tullikamari ja pakkahuone pidetään awoinna toukokuun 1 p:stä marraskuun 1 p:ään 9—3, marraskuun ajan 9—2, muun ajan wuotta 10—2. Sitäpaitsi on tullikamari laskujen maksamista ja pakkahuone tawarain ulosamatamista warten yhys-, loka-, marras- ja joulukuun awoinna puoli tuntia yli määrätyn ajan.
Rautatien tawaratoimistot pidetään awoinna: menewän tawarain toimisto klo 8 aam.—6 illalla, tulewain tawarain toimisto klo 8 aam.—6 illalla, paketti- ja pikatawaratoimisto klo 8 aam.—6 illalla, sekä asemakonttori kiertomatkapilettien tilausta warten klo 8 aam.—6 illalla. — Sunnuntaisin ja juhlapäiwinä otetaan wastaan ja annetaan ulos ainoastaan pilaantuwaa tawaraa klo 8—9 aamulla.
Kirkkokonttori 9—12 a.-p.
Elintarpeiden tarkastusasema aamusin klo 8—10, Kauppahallitalossa. Telef. 288.
Terweyshoitolautakunnan toimisto aw. 12—2. Ensim. kaupunginlääkäri tawat. 1—2.
Kaupunginwoudin konttori klo 9—11 a.-p. Kauppahallitalossa.
Kaupungin insinööri tawat. klo 10—12.
Kaupungin arkkitehti tawat. klo 10—11.
Kaupungin sähkölaitoksen insin. tawat. klo 10—11.
Tampereen rakennuskonttori 10—12.
Köyhäinhoitohallituksen jaosto kansliassa klo 8—9 aamulla.
Holhouslautakunta klo 12—1 päiwällä Waltunston kansliassa.
Waltunston kanslia: Kaupungintalolla klo 1—2 päiwällä.
Kaupunginpalwelijain konttori Raastuwanoikeuden odotushuoneessa aw. klo puoli 9—10 a.-p.
Waiwaishoitohallituksen wirkahuone kaupungin talossa awoinna klo 10—2 a.-p.
Makfuton rokotus joka torstai klo 10—12 a.-p. Kuninkaankatu 36, käynti pihan puol.
Tampereen Säästöpankki Awoinna joka arkipäiwä 12—3 päiw. perjantaisin ja lauwantaisin 6—8 i.-p.
Yleinen sairashuone, Läntinenk. 48—50, otetaan sairaita wastaan 1—2 päiw. waikeissa taudin kohtauksissa muinakin aikoina.
Kulkutautisairaala, Koulukr. 9 ja uusi lawantautisairaala (tel. 943). Sairaita, joilla on lääkärin suositus, wastaanotetaan joka aika päiwästä, mieluimmin kuitenkin ennen klo 12 p:llä. Sairaita saa käydä tapaamassa, tai niiden tilaa tiedustamassa klo 3—4 i. p. Telefoniteé yhdetään niiden tilaa tiedustamaan mieluimmin waan klo 2—4 i. p.
Kaupungin kansankirjasto awoinna joka arki-ilta klo 6—puoli 9, paitsi lauwantaisin klo puoli 6—8. Puutarhak. 28. Suomi-osasto awoinna joka arkipäiwä klo 10—a. p. —4 i. p. Käynti lukusalista.
Kaupungin lukutuwat: I Puutarhak. 23. II Wiinikankatu 18; III Moisionkatu 33; IV Amurinkatu 7, owat awoinna klo 10:stä aamulla klo 9:ään illalla.
Nuorten Miesten Kristill. Yhd. awoinna joka päiwä klo 6—9 i.-p. Hospitsi Eunmaus.
Monistoulujen tarkastaja on tawattawissa wirkahuoneessaan jokaisena koulupäiwänä klo 7—8 aamulla, Hämeenkatu 19.
Hämeen Museo Näsinlinnassa arkipäiwinä klo 10—6; sunnuntaisin klo 10—2.

Postikonttori pidetään awoinna 1 p. toukokuuta 1910.

Arkipäiwinä:

Toimisto yksinkertaisten sisäänkirjoittamattomien lähetysten wastaanottoa ja postimerkkien myyntiä warten klo 8 a. p.—8 i. p.
Toimisto lähtewien sisäänkirjoitettujen, wakuutettujen, wapaakirjelähetysten ja pakettien wastaanottoa warten klo 9 a. p.—6,30 i. p.
Kaikenlaatuisia postilähetyksiä ulosannetaan 9 a. p.—6,30 i. p.
Toimisto postisäästöpankkia, postiosoituksia ja sanomalehtitilauksia warten klo 9 a. p.—6,30 i. p.
Wakuutus- sisäänkirjoitus ja wapaakirjelähetykset sekä paketit owat konttoriin jätettäwät mennäkseen junalla: Klo 2,35 i.-p. pohjoiseen wiimeistään klo 1 i.-p.
Klo 2,44 i.-p. Poriin ja Raumalle wiimeistään klo 1 i.-p.
Klo 5,4 i. p. eteläänpäin wiimeistään klo 4 i.-p.
Maaposteille Teiskoon ja Ylöjärwelle Messukylään, Aitolahdelle, Kämmenniemelle, Pirkkalaan klo 2,40 i. p.

Sunnuntaina ja juhlapäiwinä:

Toimisto yksinkertaisten sisäänkirjoittamattomien lähetysten wastaanottoa ja postimerkkien myyntiä warten klo 9—11 a.p. ja 3,15—3,45 ja 6,30—7 i.p.
Toimisto menewiä lähetyksiä warten klo 9—11 a.-p.
Toimisto tulleiden postilähetysten ulosottoa warten klo 9—11 a. p. ja klo 3,15—3,45 i.-p. yksinkertaisia lähetyksiä.
Toimisto säästöpankkia ja postiosoituksia ja sanomalehtitilauksia warten klo 9—11 a. p.
Kirjelaatikot tyhjennetään joka päiwä klo 11,45 a.-p., 3 i.-p. ja klo 8,30 illalla sekä sitäpaitsi Scheelen apteekin ja Sumeliuksen talon kulmassa olewat laatikot tyhjennetään postia kuljetettaessa rautatieasemalle klo 4,05; 7,20; 1,45; 5,10 ja 7,45 i. p. sekä 12,10 yöllä. Postikonttorin seinään sijoitetut kirje- ja ristiside laatikot tyhjennetään wiimeistään wähän ennen postien ja kirjeenkantajien kirjeenkannolle lähtöä sekä rautatieaseman laatikot 10 min. ennen postijunien lähtöä.

Amurinmaan postiasema
pidetään awoinna:
Arkipäiwinä: Klo 8,30—11,30 a.-p. ja 1,30—3,30 i.-p. Sunnuntaina ja juhlapäiwinä klo 9—11 a.-p.

Pispalan postiasema
Arkipäiwinä: Klo 11,30—12,30 a.-p. klo 3—5 i.-p. ja 7—8 i.-p. Sunnuntaina ja juhlapäiwinä klo 11,30—12 ja 3—4,30 i.-p.

Juhannuskylän postiasema
pidetään awoinna:
Arkipäiwinä: Klo 10—12 a.-p. ja 2,30—4,30 i.-p. Sunnuntaina ja juhlapäiwinä klo 9—11 a.-p.

Tampereen rautatieaseman postiasema
pidetään awoinna:
Arkipäiwinä: Klo 11,44—2,44 päiw. klo 3,43—5,43 i.-p. ja 7,15—8,15 i.-p.
Sunnuntaina ja juhlapäiwinä: klo 1,44—2,44 päiw. ja klo 4,43—5,43 i.-p.
Huom. Sisäänkirj. lähetysten wastaanotto lakkaa 10 min. ennen junain lähtöä.

Kirjeet kannetaan kotiin:
Arkipäiwinä:
Kaupungissa 8 a.-p. 3,15 ja 6 i.-p. yksinkertaisia ja klo 8,30 a.-p., 3,15 ja 6 i.-p. arwopostia.
Lapinniemelle ja Järwensiwulle klo 8 a.-p. ja klo 3,15 ip.
Pispalaan ja Pyynikille klo 3,15 ip.
Sunnuntaina ja juhlapäiwinä klo 3.15 i.-p.

Maapostit lähtewät:
Kämmenniemelle maanantaina, tiistaina, torstaina, perjantaina ja lauwantaina klo 3,15 i.-p.
Teiskoon maanantaina, tiistaina, torstaina, perjantaina ja lauwantaina klo 3,15 i.-p.
Ylöjärwelle maanantaina, tiistaina, torstaina, perjantaina ja lauwantaina klo 3,15 i.-p.
Messukylään joka päiwä klo 3,15 i.-p.
Aitolahdelle klo 3,15 i.-p.
a) Purjehduskautena (1 p:stä kesäkuuta 1 p:ään marrask.) joka päiwä.
b) kelirikon aikana marras- ja toukokuussa maanantaina, tiistaina, torstaina ja lauwantaina.
c) talwiaikana (1 p:stä joulukuuta 1 p:ään toukokuuta) muina wiikonpäiwinä paitsi sunnuntaina.
Pirkkalaan joka päiwä klo 3,15 i.-p.

Ammattiosotteita.

Asianajajia:

Einar Ahlman ja Yrjö Pukkinen
Lakiasiaintoimisto, Hämeenkatu n:o 20, Kons. Blom'in talo. Av. 9—3.

von Bonsdorff & Sohlberg.
Avoinna 9—3 päivällä. Puhelin 1004. W:m Sandberg'in talo.

Gummerus & Björkstén
Sumeliuksen talo. Avoinna 9—4.

Procopé & Soivio
Avoinna 9—3.

Verner Palander ASIANAJOTOIMISTO.
Hoitajat: Kauppatori 7.
Varatuomari V. Palander ja Kolis.

Asianajajia Helsingissä:

Castrén & Snellman, Aleksant.-k. 42. Tel. 735 ja 2279.
Fredrik Thuring, Asianajo- ja Liiketoimisto, E. Esplanaatink. 3, 10—1/24. Tel. 5112 & 1218.
Jonas Castrénin Asianajotoimisto Erottaja 4, klo 10—2, 5—7. Telef. 1285.
HEIKKI RITAVUORI, Helsinki, Aleksanterinkatu 19. Tel. 4716. 10—4.
Koski & Suomalainen Helsinki, Aleksanterink. 40.
Castrén, Kaarlo, P.Espl. 39, 10-1/24, t. 4264.

Asianajajia Turussa:

HUGO LILIUS, Senaattori. Puhel. 1121

Vakuutuskonttooreja:

SUOMI Keskin. Henkivak. yhtiö Tampereen Haarakonttori Kauppatori N:o 5. Av. klo 10—2 ja 4—6, perjant klo 7:ään. Puh. 92

PATRIA Tapaturmavak. O.-Y. Fed Procopé & C:o. Pääasiam Rob. Witting, Arth. Laurent ja S. Steniu

Suomen Kaupunkien Päloapuyhtiö
irtaimistoa varten. Asiamies Tampereel Karl A. Liljeros, Puuvillateht. katu Puh. 754 ja 816.

Palo- ja henkivakuutus „SVEA"
Telef. 106. ALFRED SELIN.
Konttori Tampereella, Hallitusk. 11.

ROBERT WITTING
FENNIA Palovakuutus O.-Y:n pä asiamies. Itäinenkatu 2
G. W. Osonen Vakuutuskonttori Hämeenkatu 9. Puhelin 530
Pohjola Kullervo. Kontt. aik. 9—7, 4—6.
John W. Hagan Tapaturma, murtovarkaus, sairaus, takuu, palo- ja henkivakuutuksia Läntinenk. 27. Telef. 473. Fennia, Kaleva & Providentia.

Lääkareitä:

Ahlman, L.puistok. 14. 10—12 ja 5—1/27.
Björkqwist, Itäinenk. 20, 9-12 ja 6-7 i.p.
N. Emelcus, Kauppak. 2, 9—11 ja 6—7.
Frestadius, Molinin talo, 1/29—11; 4—5, pyh. 9—11. (Last. taut. ja weneer.)
T:ri Grönholm, 2:nen kaup. lääk. Itäinenk. 26, ark. 9—11; 6—7. Puh. 861.
K. A. Hoffström, Hämeenk. 23, ark. 9—12.
T:ri Holck, Hermotaut. mäanant., keskiw. ja lauwt. Hämeenk. 23, 1/26—1/28 i.p.
T:ri af Hällström, 1:nen kaup. lääk. Kauppat. 21, ark. 9—11; 5—6. Tam. terweydenhoitotoimistossa 1—2.
Ihman, Mustanlahdenk. 24, arkip. 9—11 a. p.
T:ri Londén, Itäinenk. 24, 9—12; 5—7. P. 1281. Erik. keuhko- ja yhdäntaut.
Tohtori Mäkylä, Kansallispankin talo. 1/29—11, 1—2, 5—7. Tel. 118.
T:ri Ryman, länsipiirin alueläät. Kauppatori 7, ark. 8—11; 1—2, pyh. 9—11. sisä- ja last. taud. ja wen. Tel. 488.
Hannes Ryömä, Pellawateht. k. 21, keskiw. 10—12, 1—2, muina arkip. 10—12, 5—7. P. 859.
Tri v. Schrowe, itäp. aluel. Tammelank. 10, ark. 9—11; 3—4.
Anna Wikander, Hämk. 23. 9-11, 6-7 ark.
Wirzenius, silmälääkäri. Itäinenk. 20. Matkoilla heinäk. puoliwäliin.

Terweydenhoitotoimisto, Hämeenk. 19, ark. 12-2. Tarkastusasema aw. 8—10.

Hammaslääkareitä:

Lea Bergbom, Itäinenk. 11 A. 10—11 ja 1/22—1/23. Puhelin 1243.
Freng, L., Kauppakatu 2. 12—1 päiw. Telef. 344.
Carin Johansson, Läntinenk. 27. 12—1 paitsi lauwantaisin.
Rauwola, T. E. Kauppak. 4. Matkoilla elokuun alkuun.
Otto Westyhal, Kauppatori 7, arkipäiwinä 11—5. Telef. 1238.
Kaarlo Valkonen, kunnan- ja rautatienlääkäri Teisjalassa, klo 9—11 ja 1—2

Eläinlääkareitä:

M. Herwa, Otawallank. 2, puh. 1134. klo 10—1

Kätilöjä:

Lise Alvén, Vartiotornink. 10, Puh. 736
Mandi Lampén, Mustanl. k. 19. Puh 52
Ida Väänänen, Itäinenk. 14 Puh 999
Ida Heleniuss, Mustanl. k. 16. Puh. 266
Anna Fjäder, Puutarhak. 12 b Puh 638

Hierojat ja sairasvoimistelijat:

Eliel Hymander Selinin talo. Telef. 1122
Sandra Koskinen Mustanl. k. 20. t. 760.
Kerttu Haarla, Verkateht. k. 14. Puh. 1291
MARIA OVASKA, Papinkatu 10.
Einar Sundvall, Itäinenk. 24 (Comerce) klo 11—1.

Rakennusmestareita:

Rakennusm. V. Heikkilä
Mustanlahdenk. 22, telef. 248, tekee piirustuksia ja johtaa rakennustöitä.

Matkailijakoteja:

HÄLLÄPYÖRÄ
Tampere, Puutarhak. 11, puh. 1093
Matkailijakoti ja ruokatarjoilu
Ajanmukaisin laitos paikkakunnalla
------ Ei juomarahoja ------

Patria Huoneita matkustaville 12. Rantatienk. 12. Telef. 838.
Raittiusravintola, matkustajakoti IMATRA Pellavatehtaankatu 19. Telef. 47.
Punkaharju Matkailiakoti ja Kahvila aseman vieressä Hämeenk. 4 telef. 296. Matkustajille siistiä huoneita nykyajan mukav.

Räätäliliikkeitä:

D. Koskinen Hämeenkatu 29 2 kerros.
Räätäli Eero Leinonen Puutarhak. 14. Telef. 378.
L. Manner Kauppatori N:o 5. Telef. 257.
A. SAVOLAINEN, Lärtinenk. 13.
TAMP. VAATETEOLL. LIIKE Linnajärvi & M. Penttinen, Kuninkaank. 30. Tel. 1144
Alex Valtosen RÄÄTÄLI- & PARTURILIIKE Kyttälänkatu n:o 5
Kansallispukutoimisto LYYDI RAUNI Viinikanr. 9

Kangas- ja Sekatavarakauppa, Soukkakatu 1. Telef. 955. J. S. Valden.

Kirjansitojia:

O. F. Rae Rongank. 12, Tampere. Telef. 518.
Kirjansitomo JUVENIUS ja KUMPP. Koskik. 11. Telef. 352.
J. E. VIHERLAAKSO, Kirjansitomo, Kuninkaankatu 16. Telef. 648.

Lasinleikkauksiikkeitä:

Tamp. Ikkunanpuhdistus ja Lasinleikkausliike Itäinenk. 32. Av. 6—6. Puh. 83
Hj. Lindgrénin Kehyslista ja Lasinleikkausl. Pinninkr. 26 P. 1081

Kellosepänliikkeitä:

J. V. Lindroos Kellosepänliike Tampere. Kauppakatu 9 Puhelin 513.

Tamp. kunnan Työnväl. toim. avoinna klo 10—1 a.-p. miehille ja 4—5 i.-p. naisille paitsi lauantaina klo 10—2 päiv. Osoite: Länsi Puistok. 10. Telef. 484.

Ruokatarjoiluja:

Edv. Lumme, Kansankeittiö ja kahvila Läntinenkatu N:o 16.
Näsilinnan Ruokalaa ja Kahvilaa suositellaan telef. 988.
Kasvis- y. m. Ruokatarjoilua ja kahvilaa suositetaan arvoisalle yleisölle. Hämeenkatu n:o 5. JENNY TOUKOLEHTO.

Tamp. Sanom. Konttori
välittää ilmoituksia kaikkiin lehtiin ja aikakauskirjoihin. Yksi käsikirjoitus ja yksi lasku eri lehtien omilla hinnoilla.

Laivojen kulkuvuorot

Näsijärvellä:

Tampereen ja Pohjolan kulkuvuorot ovat ilmoitettuna aina lauvantain lehdessä
Aunen, Intin ja Teiskon kulkuvuorot julaistaan aina lauvantain lehdessä
Sotkan ja Sammon kulkuvuorot ovat ilmoitettuna aina lauvantain lehdessä.

Hämeen—Satakunnan Maanviljelysseuran toimisto Kuninkaank. tu 18. av. tiist, torst. ja lauant. klo 11—2. Telef 546.

O. & J. STRANDELL
HERRAINVAATETUSLIIKE
Erikoisala. Kauppakatu 6.

Ilmotuksia.

Tampereen Säästöpankin
myöntämistä lainoista on 1/2 vuoden korko suoritettava tämän kesäkuun kuluessa 5134

Tampereen synnytyslaitokselle
ei voida vuotuisten korjausten tähden vastaanottaa uusia hoidokkaita kesäkuun 23 päivästä heinäkuun 1 päivään.
5117 T:ri K. A. Hoffström.

Juoksija kantakirjaori „Valpas N:o 38"
paras ennätys 3 km 4 m. 59,8 sek. luovutetaan astutusta varten Tampereella kesäkuun aikana. Lähempiä tietoja antaa
Eläinlääkäri M. HERVA
Tampere, Otawallankatu 2; telef. 1134.
5243

Kokouksia.

Valkonauhan kokous
sunnuntaina klo 1/28 ill Emmauksessa.
5270

Myytäwänä.

Uudenaikaisimman kirjotuskoneen
ILMAISEKSI
saa se, joka ostaa
SMITH PREMIER KIRJANPITOKONEEN
toiminimeltä
SANDMAN & C:o,
Tampereella 275

Kansallis-Osake-Pankki.

Tila toukokuun 31 p. 1910.

Wastaawaa:		Wastattawaa:	
Käteistä rahaa	2,692,720: 33	Osakepääoma	10,000,000: —
Ulkom. rahaa ja kuponk.	280,603: 06	Vararahastot	11,293,000: —
Obligatsiooneja	2,454,643: 32	Voitto- ja tappiotili	593,745: 56
Kirjeenvaiht. ulkomaall.	4,747,373: 99	Korkoja ja provisioon	3,068,459: 76
Ulkom. vekseleitä	3,812,392: 17	Talletustilit	134,980,919: 05
Kirjeenvaihtajia	13,643,549: 78	Juoksevaa tili	7,909,246: 45
Vekseleitä	69,923,750: 79	Postilähetysvekseleitä	1,257,365: 32
Kassakreditiivien saldo	41,825,184: 94	Kirjeenvaihtajia	1,028,052: 62
Lainoja	28,720,930: 44	Kirjeenvaiht. ulkomaall.	1,672,433: 55
Osakkeita	1,629,503: 76	Nostamattomia jako-osia	14,155: —
Pankkitoimeksiantot	4,873,711: 68	Lainoja	2,200,000: —
Irtaimisto	59,563: 71	Rediskontattuja vekseleitä	1,318,363: 97
Eri tilejä	772,115: 90	Eri tilejä	183,026: 78
Palkkoja ja kulunkoja	457,980: 23	Perittyjä vekseleitä	375,255: 99
Smk.	175,894,024: 05	Smk.	175,894,024: 05

Helsinki, 17 p. kesäkuuta 1910.

Johtokunnan puolesta: F. K. Nybom. J. Ax. Levonius.
Hallintoneuvoston puolesta: Seb. Gripenberg. Onni Hallstén.

Pohjoismaiden Osakepankki

Kauppaa ja teollisuutta varten.

Perustettu 1872. Omat varat Smk. 22,300,000: —

Talletustililtä, Talletuskonttokuranttitililtä, Kodin Säästökassasta . . . 5 pros. korko.
Juoksevalta tililtä . . . . . 3 pros. korko.
Täydellinen pankkiliike. 88

O. Y. Kivennäisvesitehdas A. B.

SUOSITTELEE hyväksi tunnettuja teoksiaan: kuten **Limonaadi, Sodacitronat, Soda, Englantilainen Soda, Vichy, Apollinaris**, ynnä muita lajeja. 275
Samoin kaikenlaisia lääkkeisvesiä.
HUOM! Ainoastaan siivilöittyä ja tislattua vettä käytetään. PUHELIN 279.

Suomalainen Metsätoimisto

-- Hämeenlinna --

Metsänhoitaja Y. Hannikainen.

TOIMITTAA kohtuullista palkkiota vastaan kaikkia metsänhoitajan ammattiin kuuluvia töitä. 66

Suosikaa kotimaista teollisuutta!

C. Fr. Juselluksen Paitakauppa

suosittaa palkittoja teoksiaan, jotka laadultaan voittavat ulkomaalaiset tuotteet ja ovat kuitenkin halvempia:

Paitoja, värillisiä vieniläisiä paitoja.
Frakkipaitoja, Edustoja ja Kalvosimia.
Muodinmukaisia Naisten ja Herrain Kaulureita.
Valkeita ja värillisiä English Komfort Kaulureita.

Hienoja naisten liinavaatteita on varastossa ja toimitetaan tilauksesta (Kapioita) runsaan mallikokoelman mukaan.
5281

Monipuolinen varasto - - -

HUOM!
Tilauksia puusepän ja verhoilian työlle vastaan otetaan kiitollisuudella.

HUONEKALUJA

Rautasänkyjä
Resoori-, Meriheinä- ja Jouhi- Matrassia y. m, y. m., y. m.

huokeimpiin hintoihin myy
O. M. KOIVU
Kauppakatu n:o 14.
157

TAMPEREEN SANOMAIN
O.-Y:n kirjapaino
TAMPEREELLA
Aleksanterink. 22. -- Puhelin 529
OTTAA SUORITTAAKSEEN
kaikenlaisia kirjapainotöitä, nopeaan, halvalla ja aistikkaasti.
HUOM! Kysykää hintojamme

Tampereen Osake-Pankki

Osakepääoma Smk. 3,000,000: —
Vararahasto Smk. 425,000: —

PÄÄKONTTORI: Tampereella.

HAARAKONTTOREJA: Hämeenlinnassa Ikaalisissa ja Tyrvään Vammalassa.

Ottaa vastaan rahoja korkoa kasvamaan:

Talletustilille, Karttuvalle talletustilille, (Talletuskonttokurantti,) Säästökassatilille (Kodin Pankki), Juoksevalle tilille.

ostaa ja myy ulkomaan rahaa ja ulkomaalla maksettavia vekseleitä,
ostaa ja myy obligatsiooneja;
ostaa ulkomaalaisten lainain maksettavaksi langenneita obligatsiooneja ja kuponkeja;
myy postilähetysvekseleitä;
diskonttaa vekseleitä;
myöntää kassakreditiivejä, lainoja, remburssikrediittejä;
asettaa matkakreditiivejä ulkomaalle;
toimittaa rahanperimisiä, maksuja ja rahalähetyksiä niinhyvin koti- kuin ulkomaalla.
Toimia voidaan antaa pankille kirjeellisestikin.

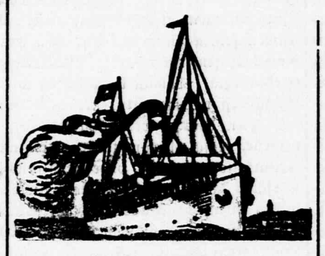

Laivaliike.

Hamburg'in- Suomen linja

ylläpitää nopeakulkuisilla ja ensiluokkaisilla lastihöyrylaivoillansa
Helene Russ, Christian Russ, Marie Russ, Vera & Föhr
säännöllistä liikennettä Hamburgin ja Turun välillä. Lähtö Hamburgista joka torstai-ilta. Lähemmin ilmoittavat:
Ernst Russ. Hamburg V. Schröder & C:o. Turku. 1082

Siirtolaisuus ja yleiset taloudelliset ehdot.

I.

Mercatorin äskettäin ilmestyneessä numerossa on mieltäkiinnittäwä tutkielma siitä, miten yleiset taloudelliset ehdot wuosina 1908—1909, tuo suuri yleinen pulan aika waikutti siirtolaisuuteen. Koska se siirtolaistilasto ,mikä juuri näiltä wuosilta on olemassa ja ne syyt, mitkä mainittujen wuosien tilaston erikoisluonteeseen owat waikuttaneet näkywät olewan siksi kuwaawia, että niitä woidaan pitää walaisewina siirtolaiskysymykselle kokonaisuudessaan, lienee syytä tutustua hiukan lähemmin näiden wuosien ilmiöihin. Kirjoituksessa huomautetaankin, että mainittuina wuosina on käynyt entistä selwemmäksi siirtolaisuuden ja taloudellisten ilmiöiden syysuhde. Suomessa ja muuallakin woi siis siirtolaisuutta pitää mittana yleisten taloudellisten ehtojen waikutuswoimaisuudelle.

Tämän huomautuksen jälkeen käy kirjoittaja lähemmin itse aineeseen käsiksi todistaakseen wäitteensä pätewyyden.

Amerikassa äkkiarwaamatta loppuwuodella 1907 syntynyt pula ei wielä samana wuonna ehtinyt waikuttaa Suomesta tulewaan siirtolaismäärään. Puhuttiin kyllä kohta alkawista huonoista ajoista Amerikassa, mutta se ei waikuttanut niihin kansankerroksiin, joihin siirtolaistemme suuret joukot kuuluwat; siirtolaisuus jatkui häiriytymättä. Wasta sitten kun kotiin palaawien siirtolaisten määrä kaswoi, wäheni maasta muuttawien into jossakin määrin. Amerikasta palaawien kuwaukset asemasta Atlantin takana waikutti ilmeisesti.

Wasta wuonna 1908 tuntui yleisen taloudellisen aseman waikutus siirtolaisuuteemme. Mainittuna wuonna on nimittäin hawaittawissa erittäin silmiinpistäwä taantumus. Siirtolaisten määrä wäheni näet silloin niin, että ei mitään wostaawaa ole wuosikymmeneen hawaittawissa. Wirallisen tilaston mukaan oli sinä wuonna maasta muuttajia wain 5,812 henkeä. Mutta samalla kaswoi takaisin palaawien siirtolaisten luku ennen aawistamattomalla tawalla. Yksinään Suomen Höyrylaiwa Osakeyhtiön laiwoilla palasi sinä wuonna Amerikasta Suomeen yli 6,000 henkeä. Tapahtui siis jotakin aiwan ennen kuulumatonta: siirtolaisliike tuotti lisäyksen. Kuinka suuri tuo lisäys oli, ei puutteellisen tilaston wuoksi ole selwitettäwissä.

Noin wuoden kuluttua pulan alkamisesta Amerikassa rupesi aika walkenemaan, sillä lopulla wuotta 1908 oltiin ehditty aallon pohjaan ja neusu alkoi. Kotiin päin palaawien siirtolaisten määrä wäheni wähenemistään, tiedot Amerikasta oliwat teiwehikkaampia ja waikka ei taloudellisia yleisehtoja woitukaan pitää leistawina, oliwat tulewaisuuden teiweet hywät. Enempää ei tarwittukaan. Siirtolaisuus pääsi taasen wauhtiin ja sai wielä lisän niistä, jotka huonompana aikana oliwat Amerikasta paenneet kotimaahan. Tehokkaasti waikutti tähän myöskin se seikka, että taloudelliset ehdot, jotka meillä laskeusiwat paljoa myöhemmin kuin Atlantin takana, edelleenkin oliwat huonot. Täällä ei silloin wielä ollut nousua hawaittawissa; se tuntui wasta paljoa myöhemmin.

Seuraawassa pyydämme edelleenkin samojen lähteiden mukaan saada esittää muutamia hawainnollisia numerotietoja, jotka tukewat edellisessä esiintuotuja seikkoja.

Tampere, kesäk. 19 p:nä.

Suostuntawerot.

Korkeimmassa paikassa on esitteluysä kesäkuun 14:ntenä päiwänä jätetty huomioon ottamatta keisarillisen Suomen senaatin esitys siitä, että Suomen tänä wuonna kokoontuwille lakimääräisille waltiopäiwille jätettäisiin senaatin laatima selittäwä kirjelmä siitä menojen laskelmasta, joka on liitetty armollisen esitykseen warojen hankkimisesta wuonna 1911 niihin tarpeisiin, joihin waltion wakinaiset tulot eiwät riitä.

*

Korkeimmassa paikassa on wielä selitetty, että Suomen koollaolewien lakimääräisten waltiopäiwien esitys siitä, että niille wiipymättä jätettäisiin arm. esitys warojen hankkimisesta niihin tarpeisiin, joihin waltion wakinaiset tulot eiwät riitä, on jätettäwä huomioon ottamatta katsoen siihen, että jo on armossa käsketty jättää waltiopäiwille puheenaolewa esitys.

G. A. Ekberg'in

Tapetti- ja Maalausliikettä

suositellaan.

SUURIN VARASTO:

MUODIKKAITA: Tapettia, Friisejä, Tapetti- ja Kehyslistoja, Korkkimattoja ja vahakankaita y. m. huokeilla hinnoilla.
HUOM! Tämän kesän tapettimalli myydään suuresti alennettulhin hintoihin.

MYYMÄLÄ: Kuninkaankatu 21.
111 Telefooni 1045.

Kansa
P. C. HERTTUA & Co TURKU
105

Myytävänä:

Kaunis pienempi maatila Näsijärven rannalla 40 min. laivamatkan päässä Tampereelta (sopii mainiosti huvilatalokse). Talon pinta-ala on noin 130 ta, viljeltyä 36 ta

Nykyään 6 lehmää, 2 hevosta, 13 lammasta y. m. karjaa.

Rakennukset hyvät, vakuutetut 9,000 markasta.

Pienempi tukki- ja koivumetsä hyvä, isompia tukkipuita luettu yli 1,000 runkoa.

TAMPEREEN VÄLITYS-KONTTORI OSAKEYHTIO

Konttori: Keskusmyymälät. Hämeenkadulla. Avoinna kesäkuukausina klo 9 e pp — 1/4 3 j. pp. Telef. 1000.

Postihallitus pyytää uusia tilawampia postiwaunuja.

Koska useimmat postiwaunut postiliikenteen alituisesti lisääntyessä owat käyneet tarkotukseensa aiwan liian ahtaiksi, niin että warsinkin muutamilla wilkasliikkeisimmillä radoilla uusien tilawampien postiwaunujen hankkiminen on päiwä päiwältä käynyt tarpeellisemmaksi, on postihallitus anonut, että rautatiehallitukselle annettaisiin toimeksi laatia piirustukset ja sittemmin konepajassaan Helsingissä rakennuttaa postilaitoksen tarpeeksi kolme 15:n metrin pituista postiwaunua asetettawiksi eräille wilkasliikkeisimmille rataosille, joilta entiset postiwaunut tulisiwat siirrettäwiksi toisille pienempiliikkeisille radoille. Postilaitoksen waroista suoritettawat hankkimiskustannukset kysymyksen alaisista waunuista, joiden sisustusta koskewista yksityisseikoista rautatiehallituksen tulisi sopia postihallituksen määräämän henkilön kanssa, tekewät postihallituksen laskelmain mukaan arwiolta noin 24,000 mk kappaleelta.

Kirjallisuuden myynti rautatieasemilla.

Yhtiö sitä warten perustettu.

Prokuristi U. E. Lampén, kustannus o.y. Otawa, o.y. Launis a.b., Sanoma o.y., Werner Söderström o.y., Tietosanakirja o.y., Uuden Suomettaren o.y., taloudenhoitaja Emil Wainio ja o.y. Weilin & Göös a.b. owat senaatilta anoneet wahwistusta Rautatiekirjakauppa o.y:n yhtiöjärjestykselle.

Yhtiön kotipaikkana on Helsingin kaupunki, ja sen tarkotuksena on harjottaa sanomalehtien ja kirjallisuuden kauppaa etupäässä rautatieasemilla. Osakepääoma on 15,000 mk jaettuna 100:aan 150:n markan suuruiseen osakkeeseen, mutta woidaan korottaa 50,000:een.

Awustusta Sockenbackan rautatieonnettomuudessa kuolleitten ja wahingoittuneiden perheille.

Senaatin kulkulaitostoimituskunta on oikeuttanut rautatiehallituksen wiipymättä maksamaan wähäisiä apurahoja kuolleitten ja wahingoittuneitten perheille. Apurahat jakaa rautatiehallituksen ylitirehtöori tutkittuaan kutakin tapausta, ja nämä apurahat eiwät ole mitenkään riippuwaisia niistä wahingonkorwauksista, joita myöhemmin tullaan maksamaan. Mikäli mahdollista, maksetaan wahingonkorwaukset ilman tuomioistuimen wälitystä.

Teknillisen opetuksen uudestijärjestäminen.

Kuten toissapäiwänä mainitsimme, on korkeimmassa paikassa hywäksytty senaatin esitys alemman teknillisen opetuksen uudelleenjärjestämisestä.

Esityksessään lausui senaatti, että teollisuuskoulujen lukuaika on, katsoen koulujen tarkoitukseen, liian lyhyt, että oppilaitten edellälläyppä käytännöllinen toiminta on riittämätön sekä että teollisuuskouluista päästetyt oppilaat tällaisissa olosuhteissa owat walmistumattomia niihin tehtäwiin, joihin he koulunkäynnin päätyttyä owat antautuneet.

Erinäisten teollisuudenharjoittajain pyynnöstä asetti senaatti huhtikuussa 1906 asiantuntewista henkilöistä kokoonpannun komitean laatimaan ehdotusta alemman teknillisen opetuksen uudestaan järjestämisestä siten, että edellämainitut epäkohdat poistuisiwat. Kewäällä 1908 päätti komitea työnsä ja owat sen jälkeen kysymyksä käsitelleet teollisuuskoulujen johtokunnat ja opettajakunnat, yleinen teollisuuskoulujen opettajakokous, Teknillinen yhdistys ja teollisuushallitus. Näin saadun aineiston johdolla on senaatin kauppa- ja teollisuustoimituskunta laatinut ehdotuksen arm. asetukseksi teollisuuskoulujen uudestaanjärjestämiseksi ja menosäännöksi.

Teknillinen opisto.

Senaatin esityksessä huomautetaan edelleen sitä puutetta, joka maassamme on olemassa siinä suhteessa, ettei oppitoulujen wiisiluokkaisen pohjakursin suorittaneilla teknillisille aloille aikowilla ole tilaisuutta jatkaa teknillisiä opintojaan muutoin kuin menemällä joko teollisuuskouluun, johon pääsywaatimuksena on wain kansakoulukursi, tahi ulkomaisiin oppilaitoksiin. Opetus teollisuuskouluissa on myöskin kärsinyt siitä, että ollaan oltu pakotettuja ottamaan teollisuuskouluihin kowin erilaisilla tiedoilla warustettuja oppilaita. Sentähden olisi tarpeellista henkilöille, jotka owat käyneet edellämainitun oppikoulujen keskikursin, perustaa sopiwa opetusmuoto, joka walmistaisi teknikkoja pienemmän teollisuuden, teknillisten piirustuskonttorien ja suurempien teollisuuslaitosten alempia johtajapaikkoja warten sekä myöskin käsityöläisten ammattikoulujen opettajia ja kulkulaitoswirkamiehiä. Tämän tarkoituksen toteuttamiseksi on ehdotettu suomenkielisen teknillisen opiston perustamista Tampereelle, jossa olewan teollisuuskoulun wäliaikaiset kutoma-, paperiteollisuus-, wärjäys- ja walmistus-osastot siirrettäisiin tähän teollisuusopistoon. Sitäpaitsi olisi tähän opistoon perustettawa huonerakennus-, konerakennus-, ja sähkötekniliset osastot.

Opiston oppiaika on laskettu 3-wuotiseksi. Opettajain pätewyyswaatimukset, erittäinkin käytännölliseen kehitykseen nähden, owat jonkunwerran suuremmat kuin pätewyyswaatimukset teollisuuskoulujen lehtorinwirkoihin.

Koulujen ja opiston menosääntö.

Paitsi kouluhuoneiden wuokrarahoja ja opettajain palkankorotuksia owat teollisuuskoulujen menot wuonna 1909 nousseet 281,400 mkaan. Koulujen uudestijärjestämisen jälkeen on menojen laskettu nousewan 362,400 mkaan, johon lisäksi tulee noin 50,000 mkaa kouluhuoneustojen wuokrarahoja.

Teollisuusopiston menot, opiston tultua täydelliseksi, owat lasketut 103,000 mksi. Tampereen teollisuuskoulun wäliaikaisten osastojen siirryttyä opistoon tulisiwat menot wähenemään 24,800 markalla. Koko teknillisen opetuksen uudestaanjärjestäminen tulisi niinmuodoin maksamaan 195,800 mkaa wuodessa. Koulujen laboratorioita warten tarwittaisiin lisäksi kerta kaikkiaan 160,000 mkaa, joka rahamäärä woitaisiin jakaa neljälle wuodelle, sekä teknillisen opiston perustamiskustannuksiin noin 16,000 mkaa, jotka tulewat wuoden 1911 osalle.

Wenäjän keisariperheen kesämatkat.

Pietarhowista sähköteetään t. k. 15:nteenä päiwänä Ruotsin lehdille, että keisariperhe samana päiwänä iltapäiwällä nousi Aleksandra laiwaan lähteäkseen Kronstadtiin ja sieltä jatkaakseen retkeään Itämerelle.

„Suomen waarallisin wiholliseen".

Otsakkeella „Suomen waarallisin wiholliseen" kirjottaa „Schlesische Ztg"n Pietarin kirjeenwaihtaja:

Koko suomalaisen tragedian näytämölleasetus on yhden ainoan miehen työtä, miehen, joka on suuriruhtinaanmaan suuri tuntija ja fanaattinen wastustaja, joka on elämäntehtäwäkseen ottanut taistella sen autonomisia pyrkimyksiä wastaan. Tämä mies on waltakunnanneuwoston waltiosihteerinapulainen, kamariherra Korewo, joka, itse ollenkaan esiintymättä, johtaa koko Suomea wastaan suunnattua liiketä. Ei yhtään paperiarkkia tästä asiasta kanslioissa kirjoteta, ettei Korewo ottaisi sen sisällöstä selkoa. Senaattori Deutrichin kaikki puheet suomalais-wenäläisessä komiteassa oliwat Korewon laatimat ja epäilemättä nojautuwat P. A. Stolypinin kin wäitteet hänen, Korewon, kokoamaan aineistoon. „Rossijan" wiralliset artikkelit ja monet ulkomailla, esim. Saksassa julkaistut lentokirjaset owat joko Korewon laatimia tahi hänen osotustensa mukaan kirjotettuja. Asemansa nojalla ei hän tule mihinkään kosketuksiin niiden wirastojen kanssa, jotka käsittelewät Suomen asioita, mutta sittenkin on häntä katsottawa niiden todelliseksi päälliköksi. Korewon kunnianhimona lienee päästä kerran Suomen ministeriwaltiosihteeriksi. Ja hänellä lieneekin menestymisen mahdollisuuksia siinä tapauksessa, että kenraali Langhoff tuosta wiirasta eroaa.

Suomen osanotto Rooman maailmannäyttelyyn.

Ensi maaliskuussa awataan Roomassa suuri maailmannäyttely. Olisi jo aika Suomessakin ruweta ajattelemaan, miten on maamme tulewa siinä edustetuksi. Mutta sieltä ei kuulu mitään. Siellä joko nukutaan tahi riidellään.

Kun wiime syksynä maailmannäyttelyn komitea asetettiin, käänsi tohtori Henry Biaudet heti sen puheenjohtajan puoleen, jona toimii Italian nykyään kuuluisin kuwanweistäjä, Ettore Ferrari, ja sai häneltä erittäin suotuisan wastauksen meidän osanottomme suhteen. Jos maamme riittäwän lukuisasti tulee näyttelyssä edustetuksi, niin luwattiin sille luowuttaa aiwan erikoinen osasto, jolla ei ole mitään wenäläisen kanssa tekemistä. Tämä ilosanoma saatettiin perille, mutta wastausta saatiin odottaa. Wihdoin ilmotettiin, että erikoisesta kutsusta tultaisiin, jolloin Rooman komitea tietysti maksaisi kustannukset. Muuten ei. Osanotto maksaisi muka wähintään kymmenentuhatta eikä sitä summaa mitenkään saada kokoon. Todellakin köyhä maa!

Mutta köyhyys ei ole ilo kenellekään. Tohtori Biaudet tiedusteli, eikö woitaisi lähettää kutsua muutamille taiteilijoille Suomessa. Siihenkin suostuttiin. Samalla pyydettiin ehdottamaan joku suomalainen komissarioksi, joka ratkaisisi, mitä lähetetään ja mitä ei. Siksi esitettiin professori Yrjö Hirniä, jonka nimi täälläkin on hywin tunnettu. Mutta tämä kieltäytyi ja ehdotti puolestaan arkkitehti Gustaf Strengelliä. Wastattiin, ettei mieltä Roomassa tunneta. Saapui uusi esitys: arkkitehti Eliel Saarinen, mutta siihen täytyi wastata samalla tawalla. Sitten ei ole mitään kuulunut. Ei kukaan, jonka nimi olisi täällä takeena näyttelyn laadusta, tahdo tätä lupaawaa alotetta ajaa. Oli ennen Suomessa mies, joka siitä suhteessa waiwojaan säästänyt. Mutta hän on nyt siellä, „missä on sanatonna suu". Albert Edelfelt!

Kun toiweet taidenäyttelyistä alkoiwat raueta, ruwettiin puuhaamaan musikalista ohjelmaakin. Siihen täällä oli jo johtaja waimiona Georg Schneewoigt, jonka nimen jokainen roomalainen tuntee. Tohtori Biaudet kirjotti „Suomen laulun" puheenjohtajalle kysyen, eikö tämä woisi saada waliokuoroa ottamaan näyttelyn aikana. Tähän saatiin wastausta odottaa. Lopulta hätäinen sähköpanoma: Tullaan. Mutta samana päiwänä oli sanomalehdistä kaksi merkillistä uutista. Toisessa kerrottiin asian olleen puheena W. M:ssa ja toisessa ilmotettiin S. L:n saaneen kutsun Roomasta. Silloin pyysi tohtori Biaudet peruuttamaan jälkimäisen tiedonannon, koska se oli harhaanwiepä, mutta asianomaiset katsoiwat sen tarpeettomaksi. Tämän johdosta hän wetäytyi pois koko hommasta. Sen koommin ei ole tästä yrityksestä mitään kuulunut. Ehkä M. M. ja S. L. riitelewät siitä, kumpi heistä lähteä!

Maailmannäyttelyn komitea on suomalaisia erikoisella kunnianosoituksella muistanut. Suomalaisen siirtolan puheenjohtaja on tehnyt woitawansa, jotta hänen maamiehensä osottaisiwat tämän kohteliaisuuden ansaitsewansa. Mutta kotimaassa ei kaiketi wälitetä koko kunniasta. Se on sellainen laiminlyömisen synti, jota ei anneta anteeksi tässä eikä tulewassa elämässä. Tilaisuuden tarjoutuessa on meidän osotettawa tälle wanhalle siwistyskansalle, että Suomessa on wähän muutakin kuin — sääskiä ja susia!

J. A. P.

— **Waarallisia kärpäspapereita.** Terweyshoitolautakunta on tutkinut nykyään käytännössä olewia kärpäspapereita ja hawainnut niitten, etenkin walkoisten papereitten sisältäwän sisi paljon arsenikkimyrkkyä, että ne saattawat olla waarallisia ihmisille, ja niin ollen kieltänyt niitten kaupoissa pitämisen.

— **Wärikaupat.** Läänin kuw. on oikeuttanut tässä kaupungissa olewan toiminimen Puupposen weljekset myymään kauppaliikkeessään wähemmän myrkyllisiä maali- ja wäriaineita.

— **Rakennuspiirustukset.** Talonomistaja D. S. Peltonen jätti eilen maistraattiin rakennuspiirustukset 15:nnen kaupunginosan talossa n:o 27 tehtäwiä muutoksia warten.

Samoin talonomistaja E. Lahtinen jätti eilen maistraattiin rakennuspiirustukset 4:nnen kaupunginosan talossa n:o 27 tehtäwiä muutoksia warten.

— **Ampuma-aseitten käyttö Wenäjällä.** Täkäläinen tehtailija Rafael Haarla on wiime huhtikuulla anonut Pietarin kuwernementin kuwernööriltä lupaa saada käyttää rewolweria matkoillaan Wenäjällä sekä pojalleen lyseol. Eino Haarlalle lupaa metsästyskiwäärin käyttämiseen Lugan kaupungin ympäristössä. Anomuksen rewolwerin käyttämisestä kuwernööri on jättänyt poliisidepardementille lausunnon antamista warten, jota wastoin hän on kieltänyt Eino Haarlan, alaikäisenä, käyttämästä metsästyskiwääriä mainitussa Lugan kaupungin ympäristössä.

— **Sairaalat.** Sairasten lukumäärä Tampereen sairaaloissa oli kuluneen wiikon ajalla:

	Sairasstijoja	Edell. wiikolta jäänyttä	Wiikon ajalla tull. otett	Wiikon ajalla ulos kirj.	Seur. wiikolle jäänyttä
Kulkutautisairaala.					
Tulirokko os.	14	—	—	—	—
Kurkkumätä os.	3	—	—	—	—
Kuumetauti os.	7	—	—	—	—
Kunnallissairaala	33	22	6	7	21
Mielisairaala	75	91	1	1	91
Yleinen sairaala:					
Sairashuoneos.	35	38	6	5	39
Weneeristen taut. osasto	40	20	—	3	17
Yksityissairaala	18	—	—	—	—

Kaupungin kiertäwien sairaanhoitajattarien osoitteet owat:

Nti M. Koskinen, Kuninkaankatu 39, puh. 25.

Rwa H. Wetterstrand, Itäinenkatu 30.

Nti Hulda Malin, Werkatehtaankatu 3 puh. 1222.

Suomen Ew. luth. Pyhäkouluyhdistyksen wuosikokous.

Tätä koko maata käsittäwää kokousta jatketaan tänään ja huomenna.

Ohjelma on seuraawa:

Tänään.

Klo 7—8 e. pp. Rukoushuoneella, raamatun lukutunti, neiti R. Heininen.
Klo 8—9 e. pp. Aamiainen.
Klo 9— e. pp. Johanneksen kirkossa saarna, tohtori P. Wirkkunen.
Klo 9 e. pp. Aleksanterin kirkossa saarna, pastori Rob. Hernberg.
Klo 12— päiw. Johanneksen kirkossa, lasten saarna, tohtori L. Ingman.
Klo 12 — päiw. Aleksanterin kirkossa, lasten saarna, tohtori P. Wirkkunen.
Klo 1/2 3—4 j. pp. päiwällisloma.
Klo 4— j. pp. Termopyleellä (sateen sattuessa rukoushuoneella) useita puhujia.

Huomenna:

Klo 7—8 e. pp. Rukoushuoneella, raamatunlukutunti, neiti R. Heininen.
Klo 8—9 e. pp. Aamiainen.
Klo 9—10 e. pp. Johanneksen kirkossa hartaushetki.
Klo 10—2 e. pp. rukoushuoneella 1) esitelmä: „Uskon elämä lapsen sydämessä", pastori W. A. Heikinheimo. 2) keskustelua: 1:nen kysymys: „Pyhäkoulutoimen wälttämättömyys seurakunnallisen elämän kehittymiselle", alusta pastori A. Wallenius. 2:nen kysymys: „Miten woitaisiin saada lasten pyhäkouluharrastusta elpymään?" alustawat G. Kelkka ja diakooni Antti Laitinen.
Klo 2— j. pp. lopettajaiset.

— **Maatilan kauppa.** Maanwiljelijä J. Wuorio on myynyt omistamansa Huringin perintötilan Messukylässä irtaimistoineen 60,000 markan hinnasta, luowuttaen tilan heti. Kaupan wälitti Artur Allin maamittaustoimiston täkäläinen haarakonttoori.

— **Osuuskaupat.** Kurun osuuskaupan hoitajaksi on walittu kauppanhoitaja W. A. Nieminen Wiialasta.

— **Paloöljywarastot.** Läänin kuw. on oikeuttanut Turun kaupungissa olewan toiminimen Petroleuminsportaktiebolaget Gardberg & C:o pitämään warastossa lähellä Messukylän pyjäkkiä korkeintaan 200,000 kg paloöljyä erityisessä rautajäliössä.

— **Maanpalstotuksia.** Läänin kuw. on wahwistanut maanpalstotukset, joitten kautta Tuomiston perintötilasta, Korpilahden pit. Muuramen kylässä on erotettu Kansakoulutontti, Kankaanpään yksinäistilasta, Urjalan pitäjässä, Kolkka, Jussilan tilasta, Wesilahden pitäjän Heinusuon kylässä Koskela ja Jaakkolan talosta, sanotun pit. Narwan kylässä Arwola sekä Wanhasta talosta, Längelmäen pit. Hakosalmen kylässä Lisähautausmaanimiset palstatilat.

Päiwän kuulumilta.

Rippeitä wiikon warrelta

Kaikkein korkein kiitos.

Eilisessä lehdessä kerrottiin, että kun H. M. Keisari Tsarskoje Selossa tarkasti hydro- ja kartograafiset työt, oli hän ollut niihin tyytyäinen. Niistä annettiinkin kaikkein korkein kiitos Suomen luotsilaitoksen entiselle päällikölle kenraali Sjömanille.

Suomen luotsilaitoksen wenäläistyttämisestä ei puhuta enää mitään, kysymystä ei pidetä enää minkään arwoisena, waikka talwella tuntui siltä, tuin sen ratkaisusta Suomi-syöjäin wiitoittamaan suuntaan riippuisi koko waltakunnan olemassaolo.

Saapa nähdä, saako kysymys nyt lopullisesti lewätä? Olisipa todella kummaa, jos se wielä tämän kaikkein korkeimman kiitoksen jälkeen otettaisiin esille. Toiselta puolen on perin jännittäwää nähdä, kuinka tämä sama kiitos saadaan „Nowoje Wremjassa", „Golos Moskwissa" y. m. selitetyksi. „Rossija" ei tietysti yritäkään.

Pohjanlahden rautatiet.

Se on Wenäjän byrokratian uusin keksintö. Seuraten keittokirjojen ensimäistä ohjetta, joka kuuluu: „otetaan", owat nämä isälliset kaitsijamme myöskin päättäneet ottaa rautatiemme, ajaa rautatiewirkamiehemme niin pitkälle kuin pippuri kaswaa, panna omia miehiään (ehkäpä senaattoritarkastuksien „uhreja") heidän tilallensa ja kutsua koko höötys „Pohjanlahden rautateitä". Yksinkertaista ja mutkatonta tosiaankin!

Mutta — joka asialla on kaksi puolta — mitä sanowat ne ulkomaalaiset pankit, jotka owat lainanneet rahoja Suomen rautateiden rakentamiseen? Tyytywäkähän he siihen, että herra kulkulaitosministeri Ruchloff saa ulontaa wälittömän waikutuswaltansa niin pitkälle. Tuskin! Sen saanemme nähdä, kun kysymys ehtii hiukan ehdotusasteesta edistyä.

„Weitsi kurkulla."

Kun wielä mainitsen, että Suomen kysymys on parhaillaan waltakunnan neuwostossa kypsyteltäwänä ja että tämä loistawa seurue tuntee työskentelewänsä „weitsi kurkulla", mutta tekee silti työtä käskettyä, olenkin jo tähyillyt pääasiallisimmat merkit poliittisella taiwaalla ja woin siirtyä hiukan „aatteellisemmille" aloille. Tempaanpa tuosta ensiksi käsiini

Yliopistomme konsistorion.

Sen oli kewäällä määrä täyttää estetiikan professorin wirka. Hakijoina oli kaksi etewää miestä, dosentti Yrjö Hirn ja professori Werner Söderhjelm. Asiantuntijat oliwat yksimielisiä siitä, että professori S. oli nimitettäwä wirkaan, mutta konsistori, tai oikeammin sen ruotsinmielinen enemmistö nimitti siihen dosentti Hirnin. Syy oli yksinomaan kielipoliittinen. Professori S. oli nuorsuomalainen, eikä häntä siis millään ehdolla woitu wirkaan nimittää ennen ruotsinmielistä.

Se oli sangen törkeä teko ja sen sanoikin konsistoriolle muuan ruotsalainen professori Karl Warburg, julkaisemalla Göteborgs Handelstidningissä peittelemättömän totuuden. Ruotsinmieliset lehtemme riensiwät tietysti konsistoriota peseskelemään sikäli kun se yleensä oli peseskeltäwissä ja sananwaihtoa niiden ja professori Warburgin wälillä kesti hywän aikaa.

Nyt on professori W. jälleen ottanut asian puheeksi, kun konsistorion pöytäkirjat owat painettuina ilmestyneet. Hän todentaa uudessa kirjoituksessa, joka kuluneella wiikolla oli Göteborgs Handelstidningissä, että konsistorion ruotsinmieliset jäsenet owat käikäilemättömästi tulkinneet wäärin pyytämäinsä asiantuntijain lausunnot ja lopettaa kirjoituksensa seuraawilla, suurta katkeroitumista ilmaisewilla sanoilla:

„On ilmeisesti wäärin tulkittu heidän (asiantuntijain) sanojaan eikä ole edes wastalausein jälkeen tahdottu rehellisesti myöntää tätä; edelleen on pidetty ala-arwoisena heidän yksimielistä lausuntoaan ja tämän tuekseen wedottu kotimaisen aiwan toisen aineen (pedagogiikan) professoriin, jota alukki ei tahdottu walita yhdeksi asiantuntijoista; yksityiset professorit owat asiantuntijoille lausuneet moniaita epäkohtelaisuuksia kiitokseksi siitä waiwasta, jota nämä owat nähneet.

Uskallan olla sitä mieltä, että nämä tosiasiat oikeuttiwat minut siihen otaksumaan, minkä olen lausunut, nimittäin että „tämän jälkeen pohjoismaiden tiedemiehet miettineewät useamman kuin yhden kerran ennenkuin ottawat tehtäwiä wastaan Helsingin Aleksanterin-yliopistolta".

Ainakin jos heissä on edes jonkun werran toweriliista kunniantuntoa.

Tämän nimitysasian yhteydessä on puhuttu paljo „metoodeista". Mutta täytyy toiwoa, ettei ainakaan se metoodi saawuta seuraajia, joka yliopiston enemmistö tässä on harjottanut, kun se niin kepeästi on käsitellyt wetäjämiensä asiantuntijain lausuntoa, näiden joukossa yhden, joka on rector magnificus pohjoismaiden wanhimmassa yliopistossa ja jolla on sellainen kieteellinen arwoasema kuin Henrik Schück illä."

Jäämme mielenkiinnolla odottamaan, mitä ruotsikkolehtemme nyt sanowat, wai sanowatko mitään. „Husis" ei ole toistaiseksi sanonut muuta kuin että professori Warburg on „wäsymätön".

Laulujuhlain aika

on nyt käsissä. Nyt parhaillaan juhlii Pohjois Hämeen Nuorisoseurain Liitto Orihwedellä ja juhannuksena wietetään täällä koko maata käsittäwä työwäen laulu-, soitto- ja urheilujuhla.

Toiwon hartaasti juhlain menestywän, mutta taiwas pilweilee tätä kirjoittaessani, ilma on kolkon tuulinen ja enteet siis huonoja. Ehkä pä paranewat.

Tähystäjä.

Pikku uutisia.

Oriweden laulujuhlille päästään tänään seuraawilla junilla.

Klo 4,25 aamulla tawarajunalla.

Klo 9,30 aamulla ylim. matkustajajunalla, jonka lähtöajat wäliasemilta owat seuraawat: Wehmainen 9,44; Kangasala 9,55; Suinula 10,10; Oriwesi 10,50. Saapuu Oripohjaan klo 11 e. p. p. Tämä juna palaa heti takaisin, saapuen Tampereelle 12,46 päiwällä.

Klo 11,20 aamupäiwällä sekajunalla.

Klo 2,35 päiwällä postijunalla.

Klo 6,00 iltapäiwällä sekajunalla.

Sitäpaitsi lähtee täältä klo 11 illalla ylim. matkustajajuna Oripohjaan, jonne se tulee 12,25 yöllä. Juna palaa heti takaisin, lähtien Oripohjasta 12,35, Oriwedeltä 12,50, Suinulasta 1,34, Kangasalta 1,47 ja Wehmaisista klo 2,00 yöllä. Tampereella on tämä juna klo 2,13 yöllä.

Mutta paluumahdollisuuksia tarjoawat Oripohjasta illalla lähtewä tawarajuna, Torniosta yöllä tulewa postijuna sekä aamulla kulkewa Haapamäen sekajuna.

Wielä kerran muistutamme, että piletit owat ostettawat edestakaisin Oripohjaan, koska sieltä ei saa ostaa paluupilettejä!

Unkarin köörin peruutettu Suomen matka.

Saapuneeensi kesänä.

Unkarin köörin Suomen matka on kuten tunnettua peruutettu. Joku aika takaperin saapui siitä neto sähköteitse. Nyttemmin on Y. L:lle saapunut kuorolta suomenkielellä laadittu kirje, missä kuoro selittää pääasiallisen esteen Suomeen saapumiseen olleen sen, etteiwät laulajat ole tätä tarkoituksta warten saaneet waltion awustusta. Muutteuttamista. Kuoro kiittää mitä sydämellisin sanoin suomalaisia ystäwällisestä huomaawaisuudesta, joka todistaa — lausutaan kirjeessä — että unkarilaisilla todellakin on rakkaita heimoweljiä ja -sisaria kaukana Suomessa. Muuten walittaa kuoro sywästi sitä, ettei se woi saapua. Mutta toiwoa on, että ensi kesänä kuoro luultawasti on tilaisuudessa saapumaan. Lämpimät terweiset lähettää kuoro kaikille siskoille ja weljille Suomenmaassa.

— **Kypsiä mansikoita.** Meidän toimituksemme saapui tänäänräs nuori, soma tytto, jolla oli mukanansa huolellisesti walkeaan kirjoituspaperiin käärittu kypsä mansikka. Hän kertoi niitä olleen hänellä koko roppeellinen ja hän olisi ne niin hirweän mielellään antanut toimituksen syötäwiksi, mutta weljensä oli niin paha ja söi kaikki, waikka hän niin kauniisti pyysi ja rukoili. Tämän ainoan oli saanut ahneen weljensä kynsistä pelastetuksi.

Me olimme aiwan yhtä mieltä launottaremme kanssa siitä, että weli todellakin on hywin paha poika. Me, neiti meikin luettuna, tulimme jälleen iloisiksi, kun meille ilmoitettiin, että myöskin Epilässä on nähty paljon kypsiä mansikoita. Meidän „mansikkamme" oli näet Aitolahdelta.

Arwatkaapa, kuka sen mansikan sai syödä?

— **Suomen metsänhoitoyhdistys Tapion** hallinto on yhdistyksen sihteeriksi neljästä hakijasta walinnut Pellerwo-seuran metsäosuustoimintaneuwojan metsänhoitaja S. A. Sohlmanin.

— **Ilmaista maata.** Muuan helsinkiläinen kiinteimistötoimisto ilmottaa myytäwäksi taloa, jonka pinta-ala on n. 500 hektaaria, jossa 37 1/2 peltoa. Talon mailla on huwila-alue, jonka toistakymmentä huwilaa tuottaa ainoastaan kesäkuukausina wähää waille 6,000 mk. Talon rakennusten ja huwilain palowakuutusarwo on yli 100,000 mk., talon tukkimetsä 61,292 mk., nuori metsä 40,000 mk, halkometsä ulkopalstalla 60,000 mk, jotka tekewät yhteensä yli 260,000 mk. Kuiten'kin myydään talo irtaimistoineen kaikkineen 180,000 mk:lla. Talonomistaja lahjoittaa siis hywäntahtoiselle ostajalle paitsi peltää maaperää ja peltoja wielä 80,000 mkan arwosta muuta omaisuutta.

Muuan toinen kiinteimistötoimisto ilmottaa myytäwäksi 1,500 hektaarin tilaa, jolla on 80 ha peltoa, 120,000 mksta. Rakennusten arwo on 29,000 mk., ja tilan metsässä on 50,000 tukkia, joiden arwo on 120,000 mk. Tässäkin maanomistaja lahjoittaa maaperän ja rakennukset hywäntahtoiselle metsänostajalle.

Nämä talojen myyntitarjoukset muistuttawat koko joukon kuuluisia unkarilaisia raha-arpajaisia.

— **Hulluutta.** Kolmentoistawuotias saarnaaja pitää ahkerasti hartaushetkiä ja sananselityksiä Jalasjärwen Kosken kylässä. Pojan sanotaan olewan kotoisin Nokialta Pirkkalasta. Runsaasti kuuluu olewan kuulijoita joka ilta. Pojalla on arwattawasti niin kutsuttu saarnatauti. Saarnat owat mitä suurinta sekasotkua mutta siitä huolimatta käy kyläläntalaiset ahkerasti saarnaajaa kuulemassa, wieläpä ikäilewatkin hänen suurta taitoansa. — T. S.

— **Pihlaja koiwun oksalla** kaswaa Rauman hautausmaalla. Erään suuren koiwun iso oksa lienee wähän liitoksestaan murtunut ja siihen on lähellä olewista pihlajista siemen lentänyt. Lieneekö puu sitten lahonnut ja sammaloitunut niin että siinä on päässyt orastamaan, emme woi sanoa, sillä oksa on niin korkealla ettei sitä pääse helposti katsomaan. — R. L.

— **Kesämatkoja ulkomaille** järjestää „Nordisk Reisebureau" tänäkin suwena useita. Höyryl. osakeyhtiö Bore Turussa, joka mainitun matkailutoimiston puolesta Suomessa antaa noista matkoista lähempiä tietoja sekä myy matkoille pilettejä, on meille lähettänyt matkoista useita prospekteja. Heinäk. 10—19 p:nä tulee järjestettäwäksi seuramatka Berliniin, Dresdeniin ja Saksin Sweitsiin. Matka maksaa 195 kruunua, siihen luettuna myöskin hotellimaksut, pääsymaksut museoihin y. m. oppaat j. n. e. Heinäk. 12—21 tulee matka järjestettäwäksi Thüringeniin ja Reinille sekä Siebengebirgelle y. m. Tämä hauska matka maksaa 258 kruunua.

Syysk. 1 p:nä alkaa Kööpenhaminasta matka Pariisiin sekä Brysselin maailmannäyttelyyn y. m. 10 päiwän oleskeleminen Pariisissa, ja matka maksaa 318 kruunua Pariisiin sekä 88 kruunua lisäksi, jos retki ulotetaan myöskin Brysseliin, missä wiiwyttäisiin 3 päiwää. Täältä tulisi tehtäwäksi matka Antwerpeniinkin.

Syysk. 7 p:nä alkaa Kööpenhaminasta matka Lontooseen ja Pariisiin Dowerin ja Calaisin kautta retkineen myöskin Brysseliin ja Antwerpeniin. Tämä matka maksaa 468 kruunua.

Kuten sanottu, lähempiä tietoja ja painettuja seikkaperäisiä matkaohjelmia saadaan Boren toimistosta Turusta.

— **Weden lämpö** oli eilen Näsijärwessä wiritawassa Polttimon rannassa 15 astetta ja Pyhäjärwessä Uuden Uimalaitoksen altaissa 16 astetta.

— **Päiwystäjälääkärinä** tänään on tri E. af Hällström, osoite Kauppatori 21.

Muualta kotimaasta.

Hammarströmin pankkikawallusjuttu.

Hammarströmin rangaistus 6 w. ja 6 kk. wankeutta.

Pankkikawallusjuttu Pohjoismaiden Osakepankin Heinolan konttorin johtajaa Allan Hammarströmiä wastaan oli eilen käsiteltäwänä Heinolan kaupungin raastuwanoikeudessa.

Kysyttäessä wastaajalta tunnusti hän tehneensä pankkikawallauksen. Pohjoismaiden Osakepankin edustaja, warat. W. K. Simelius waati wastaaja Hammarströmille edeswastuuta sekä korwaamaan pankille kawaltamansa summan Smk. 123,569: 42 ja oikeuskulut. Wastaajan awustaja huomautti, että wastaaja nuorena poikana oli jonkunmoisen tapaturman kautta saanut liewähkön aiwoian sekä sittemmin joutunut, kun oli menettänyt toiwonsa saada waimoltaan myötäjäisiä, petosten tielle. Yleinen syyttäjä waati wastaajalle jatketusta kawallukseksi ja wäärennyksestä R. L. 29:nnen luwun 1:sen §:n sekä 36:nnen luwun 5:nnen §:n mukaan kuritushuonerangaistusta.

Oikeus tuomitsi wastaaja Hammarströmin yllämainittujen R. L:n kohtain mukaan, werrattuna R. L. 7:nnen luwun pykäliin 1, 2, 3 ja 5, pidettäwäksi 6 wuotta ja 6 kuukautta kuritushuoneessa sekä olemaan sen jälkeen 8 wuotta kansalaisluottamusta wailla. Sitäpaitsi tuomitsi oikeus wastaajan Pohjoismaiden Osakepankille suorittamaan kawaltamansa summan Smk. 123,569: 42 sekä oikeuskuluja 200 markkaa.

Tyytymättömyyttä päätökseen ei ilmotettu.

Sockenbackan rautatieonnettomuus.

Wahingoittuneita kuulusteltu.

Nimismies Wäinö Sjöman kuulusteli toissapäiwänä niitä henkilöitä, jotka Sockenbackan rautatieonnettomuudessa wahingoittuiwat ja joita tätä nykyä hoidetaan joko kirurgisessa sairaalassa tai Maarian sairaalassa. Heidän lausuntonsa mukaan useimmat kuolleista ja wahingoittuneista oliwat olleet sen kolmannen luokan waunun etumaisessa osastossa, joka pahimmin pirstoutui yhteentörmäyksessä. Waunun ensimäisellä penkillä weturista lukien oikealla puolella istui tirehtööri Gustafsson ja häntä wastapäätä konttoristi ja huwilanomistaja Paqwalén. Edellinen lennähti wiimemainittua wastaan, siten jossakin määrin suojaten häntä onnettomuudessa, jota wastoin G. tse, kuten tunnettua, sai surmansa. Herra P. pelastautui pois waunusta, kun sen seinä murrettiin. Keskikäytäwän wasemmalla puolella taasen istuiwat etumaisessa osastossa toisella penkillä uunintekijä Kiwisilta, muurari Lampinen sekä työmies Johansson, joista wiimemainittu sai surmansa. Heitä wastapäätä olewa penkki oli tyhjä. Yliopp. Lindholm taasen, joka istui kolmannella penkillä, sai surmansa. Rouwa Skogström istui takimmaisessa osastossa toisella penkillä oikealla puolella. Etumaisen osaston wasemmanpuoleisella keskipenkillä istui rouwa Rehnberg. Hän ei kuitenkaan ole woinut oikein selittää, missä hän oli yhteentörmäyksen aikana, koska hän on waikeasti wahingoittunut. Yliopp. Wallman, kuten ennen olemme kertoneet, oli sattumalta mukawuuslaitoksessa. Missä komisarius Lithenius

G. J. MARSCÉN

Kangaskauppa

Kauppakatu 16.

Kevääksi saapunut
suuri valikoima - - - -

Naisten Pukukankaita,
Kävelypukukankaita,
Villamusliinia,
Miesten Pukukankaita,
(englantilaisia ja kotimaisia).

124

neiti A. Jauhiainen janoen m. m. seuraawaa: Periaatteellisesti työ laitksja paitoissa on järjestettäwä samalla tawalla, rakennettawa oikealle perustukselle, waikkakin käytännössä täytyy ottaa huomioon paikalliset tarpeet. Enjimäiseksi olisi koetettawa waituttaa yleiseen mielipiteeseen sanomalehtikirjoitusten, lehtisien, esitelmien ja siweellisyystirjojen kautta. Pyydettäwä talojen omistajia että eiwät sallisi taloisjaan wietettäwän siweetöntä elämää. Ajureita pyydettäwä, että eiwät tietenjä paliwelisi epäsiweellisyytiä j. n. e.

Toiseksi olisi otettawa huomioon suojelewa työ lasten ja nuorten kestuudessa. Tähän työhön olisi pantawa paljon huolta, ottaen huomioon ne monet waikeudet, jotka kohtaawat huonojen olojen, perinnöllisyyden y. m. muodossa. Olisi koetettawa sijoittaa kotia ja siweellistä turwaa wailla olewia lapsia hywiin perheisiin kaswatettawiksi, lasten kokeja perustettawa, pidettäwä esitelmiä ja puheita lapsille ja wanhemmille y. m.

Kolmanneksi pitäisi kiinnittää huomio pelastawaan työhön. Se onkin työn waikein ja — pettymyksistä rikkain puoli Sillä usein kun yksi on saatu nostetuksi, lankee toinen. Sen tähden olisikin tekoitettawa siweellisiä miehiä tekemään työtä sukupuolensa siweellisen tilan kohottamiseksi. Usein joutilaisuus johdattaa siweettömyyteen ja sen tähden olisi koetettawa perustaa työkoteja ja laitoksia, joissa annettaisiin työtä esim. kaupunkeihin maalta tulleille palwelusta etsiwille naisille. Yleensä olisi kuitenkin estettäwä mitäli mahdollista nuoria tyttöjä kaupunkeihin tulemasta.

Tämän, lämmintä rakkautta uhkuwan pohjustuksen jälkeen, alkoi wilkas keskustelu keskittyen näiden kolmen kohdan ympärille. Alukfi painostettiin keskustelussa erittäin sitä, että saataisiin ehdottomasti paremmat tulokset, jos Walkonauhan työ olisi niin järjestetty tuten esim. Amerikassa, jossa jokaisella jäsenellä on oma tehtäwänjä ja siteen on myösmin jokainen jäsen saanut woimakkaan welwollisuuden ja edeswastuun tunteen. Tätä ei kuitenkaan woida meillä kokonaisuudessaan toteuttaa, kun työwoimat owat niin wähäiset. Myöskin painostettiin suojelewan kaswatuksen tärkeys. Olisi ryhdyttäwä pontewasti wastustamaan lasten katuelamää, kiellettäwä lasten sanomalehtien ja rihkaman kauppaaminen kaduilla sekä sanomalehtien kotiin kantaminen, joka on ollut kiusaukseksi ja lankeemukseksi moneue. Päätettiin papiston awulla ottaa maassamme käytäntöön tapa, joka on yleinen esim. Norjassa, että kirkonkellojen soitolla, määrätyllä kellon hyönnillä iltasin ilmoitetaan lapsille, jotka juoksentelewat kaduilla joutilaina, että heidän olisi aika menna kotia.

Pelastawaa työtä koskewassa keskustelussa päätettiin, että Yhdistys sopisi yhden tai useamman työllemme ystäwällisen lakimiehen kanssa, että nämät tarpeen sattuessa awustaisiwat yhdistystä neuwoillaan. Myöskin päätti yhdistys anoa Senaatilta jokaisen kaupungin poliisilaitoksen palwelurseen naispoliisia.

Toiseksi keskusteltiin nti Frida Sjöblom'in alustamasta kysymyksestä: Turwakodin kulunkiarwio. Tästäkin sukeutui wilkas keskustelu, mutta kysymyksen lopullinen ratkaisu jäi tiistain istuntoon.

Kolmannen kysymyksen: Uusien jäsenten ottaminen ja apujoukkojen perustaminen" pohjusti nti Stenroth. Päätettiin jäsenmerkkien wäärinkäyttämisen wälttämiseksi antaa jäsenmerkit uusille jäsenille jos kaksi yhdistyksen jäsentä sitä ehdottaa, muussa tapauksessa wasta puolen wuoden jäsenenä olon jälleen. Myöskin päätettiin antaa niille Walkonauhan ystäwille tilaisuus awustaa yhdistystä maksamalla pienen jäsenmaksun esim. 25 penniä wuodessa, jotka eiwät ole tilaisuudessa perustamaan paikallisyhdistystä eiwätkä woi liittyä kannattawiksi jäseniksi, perustamalla n. k. apurengas.

Kirjallisuutta ja taidetta.

„Taiteellisen teatterin" perustaminen.

Hanke raukeaa.

Päiwän wiime numerossa kirjoittaa tri Jalmari Hahl m. m.:

Kuten tunnetaan, owat teatterireformeja harrastawat henkilöt suunnitelleet ensi syksynä täällä pääkaupungissa awattawaa taiteellista teatterikoulua. Tämän tarkoituksena olisi kehittää näyttelijöitä jotka wapaina wanhettuneesta, meillä yleisesti rehoittawasta teatterimanerista, yksinkertaisin ja luontewin taidekeinoin pystyisiwät edustamaan nykyajan waatimaa näyttämötaidetta.

Kaikkiin tarpeellisiin walmistuksiin oli jo ryhdytty, oli suoritettu erityisiä koneettisia tutkimuksia ja näiden pohjalle perustettu uusi taiteellinen lausunta, kywykkäitä ja toimeen innostuneita opettajia oli saatu yritykseen kiinnitetyksi, joukko siwistyneitä henkilöitä oli ilmoittautunut oppilaiksi y. m. Silloin kannatuskeräyksen johtohenkilöt, jotka keräyksen ryhtyessään kohtaamansa wilkkaan aatteellisen osanoton johdosta oliwat wakuuttaneet onnistumisensa taatuksi ja warmaksi, ilmoittiwat, että keräys onkin tuottanut wallan mitättömiä tuloksia. Näin ollen tämä teatteritaiteemme uudistusyritys, johon jo on uhrattu paljo intoa ja työtä, ainneellisen kannatuksen puutteessa raukeaa.

Luonnollisesti ei mikään uudistus menesty, jos se saa osakseen epäilystä, saamattomuutta, ja jos siltä kielletään kannatus. Ulkomailla, jos olisi kysymys näin tärkeästä kultuuriryrityksestä, tarjoutuisi joku yksityinen warakas henkilö merkitsemään ne muutamat tuhannet, jotka taiteellisen teatterikoulun taloudellinen puoli waatii. Meillä ei siwistyneet kansalaiset ole walmiita uhraamaan pientä ropoansa tarwittawaan keräyssummaan.

Keski-Suomen Köörin konserttimatkat.

Keski-Suomen Kööri, joukko yliopplaslaulajia ja Suomen Laulun jäseniä, on nykyään konserttimatkalla esiintyen Keski-Suomen kaupungeissa ja maaseuduilla. Kööri alotti retkensä tämän kuun 12:ntena p:nä Lahdesta, antaen siellä silloin onnistuneen konsertin. Senjälkeen on esiinnytty Riihimäellä, Hämeenlinnassa, Walkeakoskella, Pälkäneellä ja tänään Oriwedenlaulujuhlilla, missä köörillä on konsertti klo puoli 9 illalla Ruijan talolla.

Ensi tiistaina antaa kööri konsertin Kangasalla Nuorisoseuran talolla ja seuraawana päiwänä, siis ensi keskiwiikkona Toijalassa. Konsertti-tilaisuuksista ilmoitetaan lähemmin paikkakunnilla ilmoituslehtisissä.

Juhannuspäiwänä t. k. 24:ntena p:nä on köörillä konsertti täällä Tampereella Työwäentalolla klo 12 päwällä. Ohjelmisto on seuraawa: E. Genetz, Terwe Suomeni maa; Ole Bull, Kun maan melu häippy; A. Törnudd, Kirkkomatka; T. Kuula, Wirta wenhettä wie; T. Kuula, Yllätä ikuinen yö; O. Merikanto, Wallinkorwan laulu; Kajanus, Syntymistään surewa; S. Palmgren, Sjöfararen wid milan; E. Genetz, Minun kultani kaunis on; S. Palmgren, Säf, säf susa ja E. Genetz, Karjala.

Täältä käy laulajien matka Keuruulle ja Jyväskylään, sieltä Sawon puoleen, m. m. Mikkeliin ja Leppäwirroille, päätyen wihdoin Sawonlinnaan.

Köörilläisiä on onniteltawa tämän kesäisen konserttimatkansa johdosta, sillä he walmistawat yleisölle keskeä kesäkuumia wirkistäwiä ja nautintorikkaita hetkiä.

Antti Fawén Parisin „wanhassa salongissa".

Nimellä „wanha salonki" kutsuwat parisilaiset ranskalaisten taiteilijain wuotuista näyttelyä n. k. Suuressa palatsissa, jossa nämä salongit jo owat jatkuneet 237 wuotta peräkkäin. „Uusi salonki" taas tarkoittaa Marskentän wuotuisia näyttelyjä, joiden sarja alkoi wasta 20 wuotta sitten, taiteellisen uudistuksen aiheutuksesta. Nykyään lienee taiteellinen taso molemmissa jotenkin sama. Mitä tämänwuotiseen näyttelyyn tulee, on weistotaide runsaasti edustettuna, mutta laadultaan ei se ole erityisesti huomattawa. Myöskin kuuluu suuren taulumäärän joukossa olewan werrattain wähän erikoisemmin merkitsiläisiä.

Suomalaisista taiteilijoista on mukana Antti Fawén markisitar d'Asten muotokuwalla. Sitä pidetään erittäin onnistuneena. Taiteilijan tähänastiseen tuotantoon nähden wakuutetaan sen olewan huomattawan edistyksaskeleen: se todistaa sywempää taidekäsityystä ja waikuttaa kauniilla muotoilullansa ja wärityksellänsä teknillisesti etewältä. Jos Fawén jatkaa kehittyä tähän suuntaan, woi hänestä tulla mestari.

— **Elämästäni**-teoksen 4:s wihko on ilmestynyt. Wihossa kuwaillaan niitä aikoja, jolloin Lassalle alkoi ajamaan yleisen, yhtäläisen ja wälittömän äänioikeuden asiaa ja julkaisi kuuluisan „Awoimen wastauskirjelmän Leipzigissä pidettäwän yleisen saksalaisen työwäenkongressin kokoonkutsumiskomitealle". Bebel ei ollut siihen aikaan wielä yleisen äänioikeuden ystäwiä, pitipä eräässä juhlassa puheenkin, jossa wastusti yleistä äänioikeutta, koska työwäki oli wielä kehittymätöntä. Nämä mielipiteet loukkasiwat hänen ystäwiänsäkin, mutta miellyttiwät erästä tyttöä, josta sittemmin tuli Bebelin waimo. Bebel sanoo hänellä kuitenkin oleman perusteltuja syitä luuloonsa, että tämä miellyttäminen, tapahtui enemmän puhujan persoonaan, kuin hänen mielipiteidensä takia.

Lopulla wihkoa kerrotaan „Yleisen saksalaisen työwäenyhdistyksen perustamisesta".

Teos ilmestyy Kansan Tahdon kustannuksella Oulussa. Wihon hinta on 30 p:iä.

Knut Hamsunin uusi näytelmä.

Knut Hamsun on Norjan kansallisteatterille jättänyt uuden nykyaikaisaiheisen näytelmän.

Mikäli kerrotaan on aikomus esittää se syksyn kuluessa.

Venäjältä.

Parooni Meyendorff duuman toiminnasta.

Kolmannen duuman ent. warapuheenjohtaja parooni Meyendorff on kolmannen duuman toiminnasta lausunut St Petersburger Zeitungille seuraawaa:

Duumassa on istuntokautta helpottanut äärimmäinen oikeistto, joka on osannut wetää mukanaan lokakuulaiset ja natsionalistit ja heidän awullaan saanut ohjelmansa läpiajetuksi. Johtawan aseman tulee oikeisto parooni Meyendorffin mieleestä edelleenkin säilyttämään, kiitos siitä ennen kaikkea lokakuulaisryhmän raukkamaisen kannan, ryhmän, joka ei ole tehnyt niin mitään lokakuun manifestin toteuttamiseksi ja siten antanut aihetta oletamaan, että se on luopunut harastuksestaan nähdä manifesti käytännössä toteutettuna.

Duuma on hurmaantunut natsionalismiin, politiikkaan, joka näyttää hirmuisen yksinkertaiselta: kansalliset kysymykset ratkaistaan masentamalla wieraita kansallisuuksia. Kansallisia demagoogeja ei niinkään wähässä määrässä tue intelligensii. Tämä politiikka on sosiaaliseen werrattuna sangen paljon yksinkertaisempi.

Hallituksen taholta ei harjoiteta mitään muuta painostusta kuin se, mikä on huonossa esimerkissä. Hallitus, joka perustaa toimintansa waistoihin, ei koskaan tiedä, turwautuuko se ystäwiin waiko wihamiehiin. Se tekee sopimuksia sokean woimien kanssa. Tällaisissa demagoogitempuissa nousewat huonoimmat ainekset pinnalle ja lakiasäätäwien laitoksien asema järkkyy siwistyneen Wenäjän silmissä.

Wenäjän kansallisten etujen walwominen tällä alkuperäisellä tawalla näkyy olewan hallituksen sydämen asiana enemmän tämän järjestelmän helppouden kuin todellisuuden waatimusten wuoksi.

Osa keskustaa on waipunut siihen harhaluuloon, että „kansalliselle pohjalle" perustuwa politiikka on omiaan wahwistamaan kansanedustuntaa. Warmempi tie olisi oikeuswaltion perustaminen. On kyllä totta, että on erittäin waikeata muodostaa puolueyhtymä hallitusta wastaan, kun laajat piirit pysywät wälinpitämättöminä oikeuskäsityksille ja enemmän ajattelewat kansallisia etuja.

Kuwaawa on myöskin, miten hallitus on herkkä syrjäyttämään perustuslaillisen järjestyksen, jolloin se woi olla warma kannatuksesta sekä oikealta että wasemmalta. On masentawaa tietää, että nykyisen waltion perusteet rakennetaan toisella ja hajoitetaan toisella kädellä.

Ei edes kansanliiton hywäntekewäisyys kelpaa.

Odessasta, kesäkuun 17:ntenä päiwänä. Wenäjän kansanliiton hywäntekewäisyysyhdistys on laktautettu.

Ulkomailta.

Kreikan ja Turkin wälit kiristywät.

Wäkiwaltaisia kohtauksia Piraeuksessa.

Kreetan kysymys kärjistyy yhä enemmän. Onnettomana askeleena woidaan pitää sitä, että Kreikka on luopunut maltillisesta kannastaan Kretan kysymyksen nähden. Niin kauan kuin Kreikan hallitus johdonmukaisesti piti kiinni siitä katsantokannasta, että suojeluswalloilla yksin on oikeus päättää Kretan kohtalosta, oli Kreikan asema diplomaattiesti turwattu kaikilta hyökkäyksiltä. Mutta samalla hetkellä kun Ateenassa alettiin kannattaa sitä mielipidettä, ettei Kretan kysymykselle woida löytää muuta ratkaisua kuin saaren yhdistäminen Kreikkaan, muuttui asema kokonaan.

Kreikan ja Turkin wälit tulewat nyt päiwä päiwältä pahemmaksi. Se seikka, että selkkausten waara Turkin ja Kreikan wälillä kaswaa, ei riipu asianomaisten hallitusten sotaisesta mielialasta. Päin wastoin tuntuu siltä, kuin molemmat hallitukset koettaisiwat parhaimpansa mukaan tyynnyttää asemaa. Mutta se tosiasia, että Kreikka faktillisesti waatii oikeutta saada liittää Kreta, ei ole autettu sillä, että molempien maiden diplomatia asettuu „suoralle" kannalle sekä pidättyy lausunnoista ja toiminnasta, joka woisi waikuttaa ärsyttäwästi.

Kansan kiihtynyt mieliala sekä Turkissa että Kreikassa lisääntyy, sitä todistawat ne wäkiwaltaiset kohtaukset, joita on sattunut Ateenan ulkosatamassa Piraeuksessa ja Salonikissa. Mitäänhywää ei ennusta se, että sekä Turkin että Kreikan konsuliwirkamiehet ja diplomaattiset asiamiehet panewat wastalauseita tapahtuneita wäkiwaltaisuuksia wastaan.

Kuta kauemmin Kretan kysymys pysyy ratkaisematta, sitä arweluttawammaksi käy asema. Ne puolinaiset toimenpiteet, joihin suojeluswallat owat ryhtyneet, eiwät ole tuottaneet hywiä tuloksia. Ei kreikkalaiset eiwätkä turkkilaiset katso woiwansa tyytyä epäselwään „status quohon", ja kretalaisten itsepintaisuus lisää yhä hämminkiä.

Parisilainen sanomalehti „Le Petit Parisien" kirjoittaa Kretan kysymyksestä: „Ei woida kieltää, että diplomatia pitää asemaa hywin sotkuisena, melkenpä huolestuttawana. Kreikka on tehnyt walloille huomautuksen kreikkalaisten tawarain boikottauksesta ja wallat owat luwanneet wälittää. Mutta kysymys on siitä, kykeneekö Portti estämään tänän boikottauksen. Wäliaikainen ratkaisu ei kuitenkaan riitä. On ratkaistawa kysymys, tuleeko Kretasta kreikkalainen maakunta wai saatetaanko Turkin suwereenisuus entisselleen säilyttämällä saaren itsehallinto. Suojeluswallat neuwottelewat nyt tästä kohdasta. Ranska wälittää wähemmän koko asiasta, koska sitä ei pakota toimimaan sukulaisuussuhteet, kuten Wenäjää, eikä strategiset suhteet kuten Englantia. Ulkoministeri Pichon lienee ehdottanut konferenssin pitämistä suojeluswaltojen kesken Lontoossa Englannin ulkoministerin sir Edw. Grey'n johdolla. Italia ja Wenäjä owat jo suostuneet tähän ehdotukseen ja Englannin hallitus wielä „harkitsee asiaa".

Mellakka Piraeuksessa.

Piraeuksessa tapahtuneista wäkiwaltaisuuksista kertowat ulkomaan lehdet:

„Imperator Trajan", jossa erään turkkilaisen pashan murhasta wangittu kreikkalainen oli, purjehti wiime maanantaina Piraeuksen satamaan, hyökkäsi 3,000 henkeen nousewa wäkijoukko laiwaan, otti sen haltuunsa ja wei wäkiwallalla laiwan päällikön satamakapteenin konttoriin.

„Imperator Trajanissa" matkustiwat Rumenian kruununprinssin lapset prinssi Nicolai ja prinsessa Maria.

Klo oli 11 kun laiwa laski Piraeuksen satamaan. Yhtäkkiä ympäröiwät miehitetyt weneet laiwan ja suuri joukko kaikellaisilla aseilla warustettuja miehiä astui laiwaan. He loukkasiwat prinssi Nicolausta ja prinsessa Mariaa, piteliwät pahoin päällystöä ja miehistöä sekä tarkastiwat ja ryöstiwät koko laiwan. Kapteeni, useita laiwamiehiä ja kaksi egyptiläistä ruhtinasta wietiin poliisinputkaan. Kaikki tämä tapahtui useihin tuhansiin nousewan ihmisjoukon ja lukuisan poliisiwoiman nähden joka wiime mainittu ei edes yrittänyttkään ryhtyä asiaan. Ainoastaan wiekkaudella onnistuttiin pelastamaan 2 milj. puntaa kultaa, jotka oli osoitettu turkkilaiselle pankille. Kulta oli laatikoissa joiden ilmoitettiin sisältäwän rautanauloja.

Koko Turkissa ja luonnollisesti myöskin Rumeniassa wallitsee rajaton suuttumus tämän kansainwälistä oikeutta loukkaawan wäkiwaltateon tähden.

Turkin hallitus on käskenyt Ateenassa olewaa lähettiläästään panemaan wastalauseen sen pahoinpitelyn johdosta jonka alaiseksi eräs turkkilainen upseeri ja muut matkustajat joutuiwat hyökkäyksen tapahtuessa „Imperator Trajaniin".

Suojeluswallat lisäämät sotawoimiaan Kreetalla.

Lontoosta sähkötetään, että sikäläinen ulkoministeristö on ehdottanut suojeluswalloille, että heidän on lisättäwä sotawoimiaan Kreetalla, niin että he woiwat toimittaa maalle nousun, jos kreetalaisten wastustus tekisi sen wältämättömäksi. Suojeluswaltain Lontoossa olewat edustajat owat hallitukseen ilmoittaneet tästä. Mikäli kuuluu, lienee Englannin hallitus jo antanut käskyn tämän ehdotuksen toteuttamiseksi.

Ripsin juttu Parisissa.

Parisin tuomioistuin alkoi t. k:n 13 p:nä käsitellä juttua wenäläisen wallankumouksellisen Ripsin tekemästä murhayrityksestä Moskowan, nyhyään Pietarin, suojelusosaston päällikköä w. Kothenia wastaan. Jutun käsittelystä kertoo Birsh. Wedomostin kirjeenwaihtaja seuraawaa:

Syytetyn kuulustelu alkoi kysymyksellä, ottiko hän osaa murhayrityksen kenraali Rheinbottia wastaan marraskuussa w. 1906.

„Minut kyllä wedettiin edeswastuuseen siitä, — selitti Rips, — ja waikka itse öwersti Kothen sanoi, ettei todistuksia minua wastaan ole olemassa, kuitenkin minut karkoitettiin hallinnollisessa järjestyksessä Siperiaan."

Sen jälkeen tekee hän seikkaperäisesti selkoa siitä, miten hänestä tuli wallankumouksellinen. Hän selitti m. m., että yhtenä syynä oliwat wainot ylioppilaslewottomuuksien aikana.

Siirryttyään sitten kertomaan suhteistaan von Kotheniin, Rips puhuu tarkalleen siitä, miten von Kothen teki hänelle tarjouksen astua suojelusosaston palwelukseen:

— Ei ole totta, — sanoo hän, — että minä olisin itse tarjoutunut palwelukseen.

Hän tekee selkoa myöskin Asefin jutusta:

— Tämä mies ollen wallankumouksellisen järjestön johtaja, ilmiantoi järjestön jäseniä lähettäen satoja hirsipuuhun. Kun minulle tarjottiin paikkaa suojelusosastossa, kieltäydyin minä.

Oikeuden puheenjohtaja pyytää Ripsiä wastaamaan suoraan, minkälainen oli tarjous.

— Öwersti Kothen wakuuttaa, että hän tarjosi teille suojelusosastoagentin paikkaa. Te taas wäitätte, että hän pyysi teitä prowokaattorikfi. Näitten seinien sisapuolella ei ole yhtään henkilöä, joka ei asettuisi tuomitsewalle kannalle prowokatsiooniin nähden.

Rips wastaa painolla:

— Minulle ehdotettiin, että toimeenpanisin keinotekoisia murhayrityksiä. Ei muuten woinutkaan olla. Wallankumouksellisen järjestöön ei oteta sellaisia henkilöitä, jotka eiwät ole walmiita ryhtymään miten uhkarohkeaan tekoon tahansa. Minä taas olisin päässyt wallankumouksellisten etujoukkoon. On luonnollista, että tämä oli mahdollista jollä edellytyksellä, että olin ottanut osaa terrorististen tekojen järjestämiseen. Öwersti Kothen ehdotti, että kääntyisin Parisissa erään Aleksandrow-nimisen miehen puoleen:

— Hän — sanoi Kothen — on ollut Parisissa yli 15 wuotta. Tuntee terkkalleen wallankumoukselliset järjestöt ja hänen awullaan te pääsette tunkeutumaan niitten sisäisimpiin osiin.

Rips, sen sijaan että olisi mennyt Aleksandrowin luo, ilmoitti asian ystäwilleen Parisissa.

Puheenjohtaja kysyy:

— Tehän pyysitte von Kothenia tulemaan Parisiin. Miksi?

Rips wastaa:

— Minä tahdoin houkutella hänet Parisiin tappaakseni hänet. Kirjeeseen, jossa häntä pyysin saapumaan Parisiin, kirjoitin: „woin antaa teille tärkeitä tietoja". Saatuaan tämän kirjeen Kothen saapui Parisiin. Hän tutustutti minut Aleksandrowiin, mutta tämä herra nimitti itseään silloin Lucienksi.

Sen jälkeen tuodaan saliin Kothen. Hän kertoo:

— Maaliskuussa w. 1906, sen jälkeen kun oli ryöstetty Moskowan keskinäinen luottoyhdistys, minut nimitettiin Moskowan suojelusosaston päällikönapulaiseksi. Tutkiessani tätä ryöstöä, minä sain selwille, että ryöstäjillä oli ollut 5 pommia. Nämä oliwat walmistetut sosiaaliwallankumouksellisen puolueen laboratooriossa. Useita tämän puolueen jäseniä wangittiin. Syyskuussa w. 1906 tähän ryhmään liittyi Rips. Piakkoin sen jälkeen teltiin murhayritys Rheinbottia wastaan. Rips oli tietojeni mukaan samana päiwänä kadonnut ajunnostaan. Hän wangittiin ja kuulustelun toimitin minä.

Helmikuussa 1909, jolloin minä jo olin tullut suojelusosaston päälliköksi, luokseni tuotiin Rips, joka oli karkoitettu Siperiaan, mutta oli karannut ja saatiin uudelleen kiinni. Minä tunsin hänet. Me keskustelimme. Huomatessani hänen mielialansa ehdotin, että hän rupeisi palwelukseeni.

Kothen wakuutti, että Rips oli omasta tahdostaan lähtenyt Parisiin wakoilakseen siellä wallankumouksellisia. Parisista hän ilmoitti, että hänellä on tärkeitä tietoja. Tawatessani hänet hän kertoi, että hän on jäsenenä kahdessa lentäwässä osastossa, jotka aikowat tehdä matkan Wenäjälle murhatakseen kaksi kenraalia. Ehdotin, että hän pysyisi mukana ja jatkaisi wakoiluaan.

Sen jälkeen toimitetaan ristikuulustelu.

Toisessa t. k:n 14 p:n istunnossa kuulustellaan Jauresta, Rubanowitsia ja Burtsewia, jotka koettawat todistaa, että Wenäjän polisi on käyttänyt prowokatsioonia.

Sen jälkeen Kothen ilmoittaa, ettei hän ollut tullut tekemään selkoa Wenäjän poliisijärjestelmää koskewista kysymyksistä.

Sähkösanomia.

Alberti-jutun jälkisuoritukset Tanskassa.

„Rigsretin" tuomio jutussa Christenseniä ja Bergiä wastaan.

Köpenhaminasta, kesäkuun 18:ntena päiwänä. Yliotkeus on antanut tuomionsa entistä pääministeriä Christenseniä ja sisäministeriä Bergiä wastaan nostetussa jutussa huolimattomuudesta wirassa ja rikollisesta suhtautumisesta entiseen oikeusministeriin Albertiin. Christensen wapautettiin syytteestä, mutta Berg tuomittiin 1000:n kruunun sakkoon tai wastaawaan 60:n päiwän wankeuteen. Oikeuskuut suorittaa waltio.

Piispannimitys Ruotsissa.

Tukholmasta, kesäkuun 18:ntena päiwänä. Lindköpingin hiippakunnan pispaksi on nimitetty tuomiorowasti Personne.

Eri aloilta.

Ilma-urheilu.

Lentäjä Hamilton, joka wiime maanantaina lensi New Yorkista Filadelfiaan ja samana päiwänä palasi takaisin lentäen Porth Amboyhin, nousi samana iltana wielä kerran ilmaan ja suoritti loppumatkan takaisin New Yorkiin, jossa hän Gowernors Islandissa laskeutui maahan klo 6,40. Täten hän oli suorittanut määrätyn matkan ja woitti sen 10,000:n dollarin suuruisen palkinnon, jonka suuret amerikalaiset sanomalehdet New York Times ja The public Ledger oliwat määränneet tästä lentomatkasta.

*

Tanskalainen Nerwo ei niinkuin olemme kertoneet, pääsystkään wiime tiistaina suorittamaan aikomaansa lentoa Juutinrauman yli. Neljättä kertaa samana yönä koettaessaan hänen koneestaan, kun hän laskeutui maahan hiukan sopimattomalle paikalle, murtui joku kohta, niin että hän tuli pakoitetuksi toimettomuuteen. Kohtalon iwaa oli, että juuri seuraawana iltana, jolloin hänen konettaan ei wielä oltu saatu korjatuksi, ilma oli mitä ihanin, ei wähäisintäkään tuulenwärettä näkynyt salmen pinnalla. Mutta lentäjä ei pääsyt yrittämään.

Mikäli tanskalaiset lehdet kertowat, ei kreiwi Moltke tiistaisen onnettomuutensa wuoksi wielä ole menettänyt uskoaan onnistumiseensa. Hänkin yhä wielä ajattelee tuon matkan suorittamista Ellehammerin koneella. Sitä paitsi on wielä pari tanskalaista ilmailjaa saapunut Köpenhaminaan tarkoituksella koettaa onneaan hekin. Ruotsalaisesta Cederströmistä ei mitään kuulu, mutta tanskalaiset pelkäämät, että hän sittenkin woi yhtäkkiä ilmestyä ja ryhtyä kiihkeäksi kilpailuun.

Mielenkiintoista tulee olemaan nähdä, kuka näistä kaikista ensimäisenä salmen yli lentää. Näeinhan on sattunut niin, että joku, josta wähimmin on puhuttu, onnellisesti ja odottamatta rohkean työn suorittaa. Niinhän käwi esim. ensimäisessä lennossa Englannin kanaalin yli.

Lentoinnostus Köpenhaminassa on kaikkien näiden tapausten kautta tawattomasti kiihkeäksi paisunut. Ollaan aikeessa muodostaa osakeyhtiö, jonka puolesta Nerwo tulee lento-urheilua harjoittamaan.

Turweteollisuusliitto Ruotsissa.

Jönköpingissä Ruotsissa on wiime kesäwiikkona pidetty kokous, johon oli saapunut joukko turweteollisuuden edustajia koko maasta. Läsnäolijat kertoiwat, että mielenkiinto alulle pantuun turweteollisuuden harjoittajain yhteenliittymiseen oli kaikkialla maassa hywin suuri.

Monta tuntia kestäneen keskustelun jälkeen hywäksyttiin aikaisemmin Göteborgin kokouksessa hyhtikuun 2:sena päiwänä esitetty sääntöehdotus koko maata käsittäwälle turweteollisuusliitolle. Siitä poikkeawasti kuitenkin päätettiin, että myöskin polttoturpeen walmistajilla on tilaisuus yhtyä liittoon.

Lopuksi walittiin wäliaikainen hallitus. Sittenkun piiriyhdistykset owat järjestyneet, pidetään uusi kokous, jossa tehdään lopullinen päätös liitosta ja walitaan hallitus.

Ihmistuberkuloosi ja eläintuberkuloosi.

Mielenkiintoisia Ruotsissa tehtyjä tutkimuksia.

Sen kysymyksen walaisemiseksi, missä määrin karjanhoidossa työskentelewä keuhkotautinen henkilö woi tartuttaa tuberkuloosia eläimiin, on Ruotsin maanwiljelyshallituksen tuberkuloosiasiain esittelijä G. Regnér hallituksen määräyksestä tehnyt joukon koeita ja äskettäin esittänyt saawuttamansa tulokset. Tutkimustensa summittaisena tuloksena ilmoittaa hra Regnér, ettei yun ole woinut warmentaa ainoatakaan tapausta, jolloin todistettawasti ihmistuberkuloosi olisi tarttunut karjaan.

Olisi kumminkin wäärin, jos tästä tehtäisiin sellainen johtopäätös, että on yhdentekewää, pidetäänkö karjanhoitotyössä keuhkotautisia miehiä ja naisia wai eikö. Sillä ottamatta lukuun sitä hywin harwinaista tapausta — jos sellaista yleensä koskaan sattuu — että keuhkotauti on saanut alkunsa nautaeläimestä saadusta tartunnasta, jolloin keuhkotautinen luonnollisesti woisi wuorostaan tartuttaa tautiaan takaisin nautaeläimiin, ei näytä mahdottomalta, että keuhkotautinen henkilö woi aikaansaada eläimessä, joka on sattunut saamaan suuhunsa sairaan ysköksiä, joksikin ajaksi tartunnan, joka ilmenee siten, että eläin reageeraa tuberkuliinikokeessa. Tätä todistawat bowowaccinilla tehdyt kokeet. Ne eläimet, joissa on tehty kokeita tällä aineella, reageeraawat tuberkuliinikokeessa wielä monta kuukautta bowowaccini-istutuksen jälkeen, waikka ei pysywäisiä tuberkelipesäkkeitä eläimen ruumiiseen muodostukaan. Myöskin on suoranaisella ihmistuberkuloosibasillien istutuksella tehty kokeita, jotka tätä todistawat.

Siis ei pidä päästää keuhkotautisia henkilöitä karjanhoitotöihin jotta wältettäisiin se, että nautaeläimiä syyttä epäilläkin tuberkuloosin saastuttamiksi tawallisessa merkityksessä. Eikä se muuten ole siisteyden kannaltakaan suotawaa, ja nykyaikainen maitokontrolli kieltäkkin täydellä syyllä sellaisen menettelyn.

Miten woi parhaiten suojata itsensä ukkoselta?

Ne onnettomuudet, joita wiimeinen ukkosilma Berlinissä aiheutti, antawat eräälle saksalaiselle lehdelle aihetta tehdä kysymyksen, woidaanko yleensä suojata itseään ukkoselta. Tähän kysymykseen on kaikkein useimmassa tapauksessa wastattawa kieltäwästi, kirjoittaa lehti, mutta luonnollisesti on olemassa useita warokeinoja, joiden kautta salaman sattumisen waaraa woidaan wähentää.

Huolimatta niistä waikeista wahingoista, joita tapahtui kaupungin ulkopuolella, woi kuitenkin sanoa, että waaraa kaupungissa liioiteltiin melkoisesti. Se kauhu, joka waltaa kaupungissa asuwan ankarassa ukkosilmassa, ei ole mitenkään oikeassa suhteessa tuskin mainitsemista ansaitsewaan waaraan. Sisäsä oleskeleminen on luonnollisesti arwosteltawa paljoa paremmaksi kuin ulkosalla oleminen. Kuta matalampi talo on ja kuta matalammalla se sijaitsee, sitä turwallisempi se on. Rakennuksen läheisyydessä olewat puut owat luonnollisesti turwaksi nekin, warsinkin, jos owat rakennusta korkeammat. Puut owat nimittäin hywiä johtajia, ja niiden juuret owat oiwallisena yhdyssiteenä niiden ja maan wälillä.

Rakennuksen katolla olewia telefooni- ja sähkölennätinlankoja woidaan myöskin katsoa suojaksi. Wielä on huomattawa, että salama paljoa useammin iskee yksinäiseen rakennukseen kuin kokonaiseen rakennusjoukkoon.

Jos joutuu ukkosilmaan ulkosalla, täytyy kulkea tasaista wauhtia eteenpäin. Juoksennella nopein askelin edes ja takasin. Hän hyräili, ensin aiwan hiljaa ja melkein hapuillen, mutta wähitellen kowemmin. Tuo oli liehakoitawaa, pehmoista säweltä, joka ilmaisi tyyntynyttä surua. Mutta yhtäkkiä mustenniwat kuitenkin hänen kaswonsa, otsalle ilmestyi koko werkko ryppyjä ja wakoja; hän puserfi kätensä nyrkkiin, ja oikaistuaan wartalonsa koko sen mahtawaan pituuteen hän lauloi woimakkaalla äänellä ja wilkkailla liikkeillä sekä wihalla, joka kuntui aiwan waltaawalta, aarian, joka wapisi wihasta, halwetsimisesta, kärsimyksestä.

Heti paikalla saapui kaksi sweitsiläiskaartin pukuun puettua sotamiestä mahdollista eroittautuu maasta. Jos suurempi seura joutuu ukkosilmaan ulkona, on luonnollisesti parasta, että itsekukin menee hiukan erilleen toisista. Waikkakin pelko sellaisissa tapauksissa saisi aikaan, että halutaan turwautua toisiinsa, täytyy sentään wiisauden estää seuruetta asettumasta yhdeksi tiheäksi ryhmäksi.

Muuten on kokemus osoittanut, että kaikista niistä, joihin salama on iskenyt, ainoastaan kolmas osa kuolee. Muut toipuwat melkein aina, wieläpä usein aiwan hämmästyttäwän lyhyessä ajassa.

Oikeus- ja polisiasioita.

— **Wenewarkaudesta** tuomittiin eilisessä raastuwanoikeuden istunnossa työmies Wilhonpoika Qwick, Wesilahdelta, pidettäwäksi 3 kuukautta wankeudessa ja olemaan sen jälkeen 3 wuotta kansalaisluottamusta wailla. Qwick oli wiime toukokuun 14:nnen päiwän wastaisena yönä ottanut omin lupinsa täältä Palomäen rannasta erään 65:n markan arwoisen lukitun weneen, murtanut sen auki ja sittemmin myynyt 22:n markan 40:n pennin hinnasta eräälle kaupunkilaiselle.

— **Sakotettuja.** Raastuwanoikeuden eilisessä istunnossa tuomittiin työmies Edward Nestor Jokinen juopumuksesta ja pahoinpitelystä yhteensä 40:n markan sakkoihin.

Samoin tuomittiin muuan henkilö juopumuksesta ja järjestyksen häiritsemisestä 30:n markan sakkoihin sekä eräs henkilö oluenjuomisesta yleisellä paikalla 5:n mk:n sakkoon ja juopumuksesta 10:n mk:n sakkoon.

Omituinen enne.

Wälitapaus Marie Antoinetten ajoilta.

(Kirj. Elisabet Knybenstierna).

Oli kaunis syysaamupäiwä wuonna

Thermaeniuksen alkuperäisiä puimakoneita ja hevoskiertoja, nastapuimakoneita, oljenpudistajia, Viljanpuhdistuskoneita, Oljenpuristimia, Oljenniputtajia, „Edistys“ ja „Sirius“ kuivausriihiä, Munktell'in ja kotimaisia lokomobiileja, „Avance“ petrooli- ja raakaöljymoottoreita, Paxman'in imukaasumoottoreita, „Kolumbia — Special“ turbiineja.
Myllylaitoskoneita, Sahalaitoskoneita, Meijerikoneita,
y. m. y. m. huokeimmin
Osakeyhtiö AGROKSEN
kautta Helsingissä.

1910 vuoden satoa varten.
Parhaimmat maanviljelyskoneet tulevat aina halvimmiksi ja viisaasti tekee se maanmies, joka valitsee parhaimman.
Herkules Niittokoneet ovat noin 20 % keveämpikäyntiset kuin kaikki muut kaksinverroin vahvemmat ja todistuksena siitä, miten pidetyksi ne ovat tulleet, mainitakoon, että yli 40,000 konetta on myyty yksin Russissa ja Suomessa muutaman vuoden kuluessa useita tuhansia.
Katineholman hevosharavat ovat myöskin enimmin pidetyjä kaikista ja niin lujatekoisia, että niiden taataan kestävän miespolven.
Ylämainittuja oivallisia koneita myy
Osakeyhtiö
VICTOR FORSELIUS, Turussa.
(L40,24) 4571

HALVALLA! HALVALLA!
Omistajan kuoleman johdosta loppuun myydään suurella hinnanalennuksella J. K. MÄEN omistamat 5287
Kangas, valmiiden vaatteiden ja lybyttavaravarastot
Kangashallissa ja Keskusmyymälässä, Käynti Hämeenkadulta.
HUOMAA! Kaikki tavarat ovat uusia ja viimeistä kuosia sekä täysin kelvollista. Ei ole mitään vanhaa roskaa eikä huutokaupoista haalittuja kankaita.
J. K. MÄEN KUOLINPESÄ.

juosien eräästä pensaasta. Ne tarttuivat timan muuta tuon rohkean laulajan oltapäihin ja wetiwät hänet muassaan, jyttäen häntä wastaan oikein satamalla milloin sakjalaisia milloin ranskalaisia haukkumajanoja.

— Häwytön tyminen, tuinka rohkenette uhata kuninttaan henkeä? Ja tuinka saatatte te laulaa sellaisia iltalauloja, tuin tahtoa syöstä hänet turmion mieltalla jopa itse alttarin luona?

— Niin, puuttui toinen heistä sammaan, — ja päällisekki purkahdatte kuninttaallisen puistoon, missä tallaatte kumoon kukkaispenkereet. Tämä tulee teille tallitsi. Wankilaan siitä pääsette!

Piitä wieras tarkasteli hywin tummastuneena päällekarkaajoitaan, jonka jälesta hän tatsahti kukkatenttään, ... ja todellakin näkyi häwityksen jäljiä, jorta hän tahtomattansa oli tehnyt.

Leikkillinen hymyily näkyi hänen kaswoisjaan. — Niin, sanoi hän aiwan lewollisesti noille kahdelle sotamiehelle, jotka tautoamatta ja epäilewästi tarkasteliwat häntä. — Tehän kyllä saatatte wiedä minut wankilaan, mutta seuratkaa minua ensin hänen kuninkaallisen korkeutensa perintöprinsessan luo.

Sotamiehet alkoiwat nyt luulla, ettei heidän wankinsa ollut wallan wirsos, ja ollatsensa häntä suututtamatta, he oliwat suostuwinaan hänen toiwomuksiinsa, minkä jälestä tuo pieni kulkue läksi liikkeelle.

Juuri tuo he oliwat ennättäneet linnanpihaan, pysähtyiwät kullatut waunut, neljän tulisen, ruunin hewosen wetäminä, leweän kiwirappujen eteen.

Lakeija awasi kiireesti waunujen owen ,kowimies syöksyi, sywään kumartaen, esille, ja itäänkuin walkoinen pilwi leijaili Marie-Antoinette, Ranskan nuori perintöprinsessa, hänen käjiwaressaan rappusia ylös. Tuolla hän pysähtyi ja jäi odottamaan howimestaritarta, rouwa de Nonaillesia, joka aiwan werkalleen ja arwokkaana astui waunuista.

Kuinka kaunis oli tuo nuori ruhtinatar seisoessaan tuolla laskeutuwan auringon wiimeisten kultaisten säteiden walossa; waalea, kihara tukkansa loisti kuin kulta suuren, höyhentoristeisen hatun alta, joka jätti hänen walkoisen, kaarewan otsansa paljaaksi. Punaiset huulensa aukeniwat itäänkuin tahtoiwat hymyilla oikein woimakkaasti ja lapsellisesti jollekin, ja noiden suurten silmien eloisa katse lenteli juurikuin walwowa lintu ympäriinsä kaikialle ja kaikkiin. Pian hän huomasi wieraan ja molemmat sotamiehet.

— Mitä tämä tarkoittaa, kysyi hän äkkiä.

Kuullessaan tuon selwän, uljaan nuoren äänen, nosti wieras alaspäin painuksissa olewan päänsä ja nauraksi.

Marie-Antoinette kurotti molemmat kätensä häntä kohden ja puhkesi ilonhämmästyksellä sanoihin:

— Mutta sehän on Gluck, minun hywä, rakas opettajani! Kuka teitä uskaltaa häthyttää täällä, minun alueellani?

Gluckin silmät loistiwat, ja mahtawan rouwa de Nonailleen wiittauksesta katosiwat sotamiehet.

— Seuratkaa minua, jatkoi Marie-Antoinette, — minun wangikseni antautumista ette saa kieltää. Kertokaa minulle, mistä se johtuu, että minä tapaan teidät täällä Wersaillessa sellaisessa seurassa, ja puhelkaa sitte hetkisen wanhan oppilaanne kanssa.

Hän juoksi kuin wikkelä läpsi ylös noita leweitä matoilla werhottuja portaita, hänen ääneensä wastasi kuuluwa kaiku Wersailleen wanhoista muureista; se oli linnunlaulua häkinkiinnikettä wastaan. Mutta kätki oli kullattu ja tuo nuori ruhtinatar ajattelematon pieni sirkkunen.

Gluckin onnistui ainoastaan waikeudella seurata häntä. Käskewällä liikkeellä, joka osotti että hän oli ylpeän Maria-Theresian tytär, lakkautti kruununprinsessa luonansa kähnnin ja kiiti nopeasti noiden monien mahtawan kauniitten salien läpi, jonka jälestä hän taas pysähtyi aiwan pieneen, yksinkertaisesti mutta maukkaasti kalustettuun huoneeseen, josta näki tuon suuren kentän yli.

— Tunnetteko itseänne täällä, Gluck, kysyi hän liikutettuna.

— Suokaa anteeksi teidän kuninkaallinen korkeutenne, onkohan mahdollista että minä wielä näen rakkaan Marien huoneen Wienin keisarillisessa linnassa? Se olisi hauskin yllätys minkä saada woisin.

— Rakas, hywä Gluck, jatoi Marie-Antoinette lämpöisesti. — Istukaa jutte ja puhelkaamme Wienistä, iloisesta, wiehkuwasta Wienistä. Niinkauan kun te istutte täällä tahdon minä olla tuo pieni iloinen prinsessa Marie jälleen, tortean äitini juositti, suuren mestarin Gluckin laista oppilas. Oi kuinka usein minä olen toiwonut saawani puhella teidän kanssanne. Meillähän on niin monta muistoa pukuttawanamme, mutta minun asemani nyt tuskin myöntää antamaan tuntia muinaisuudelle. Mina olen kuningas Ludwigin wanhojen sisarten nutti, hewin uutuus ja puolisolleni — en mitään.

Hän pyyhkäisi otsaansa kapealla walkoisella kädellään, juuri kuin ajaakseen siitä pois totisuuden ja sitte hän taas hymyili.

Gluck katseli entistä oppilastaan isällisellä ylpeydellä, ja hänen ruppyinen otsansa muuttui tasaiseksi mitä tauemmin hän katseli tuota rakastettawaa nuorta muotoa.

— Te olette pysynyt kaltaisenanne, prinsessa, hän wihdoin lausui unetkisen, — ja niinpä minäkin: synkkänä, äreänä ja äkkipikaisena soittotaiteilijana.

He alkoiwat nyt puhumaan Gluckin soitannollisista teokisista, ja kruunun prinsessa kysyi, mutenkä hänen wiimeinen operansa meni.

— Eikö sen nimi ole Ifigenia, kysyi hän. — Milloin se esitetään? Ehkäpä harjoituksiin jo on ryhdyttu?

— Ei paha kyllä. Yksi ainoa harjoitus on pidetty ja se pidettiin tänään tuolla puistossa. Teidän yhläisyytenne on unkottanut, millaisessa asemassa minut tapasitte. Silloin kun nuo urheat sweitsiläiset tarttuiwat minun laulukseeni, sentähden että luuliwat minun uhanneen heidän hallitsijansa elämää, minä juuri kritin liikkeillä ja sanoilla esittää laulukertomusta ja kymmentä ensimäistä wärsyä suuresta aariastani: Atilleen wiha, ja sotilaat luuliwat Agamemnonin Ludwig wiidennestitoista.

Marie-Antoinette nauroi sydämellisesti. — Onni on, hän sanoi, — etten minä ole warsin woimaton Ranskan howissa, silloin kun tahdotaan syyttää minun rakasta opettajaani majesteettirikoksesta. Mutta wakaasti puhuen, milloin saamme nähdä Ifigenian. Wakuutan, että minä lewottomuudella warron maanmieheni woittoa Piccinistä ja Socchinista.

— Minä en uneksi mistään suurista riemuwoitoista, Gluck wastasi surullisesti. — Eihän ole edes pantu kysymykseenkään, että minun operani on tulewa esitetyksi, mutta kuitenkin taistelen minä wäsymättömästi wekkeilyjä ja kateutta wastaan, joita itäänkuin pieninä kiwinä sataa minun niitseni. Mieleni ei majennu, waikkapa waan weriset haawat owat jäännökseni taistelukseksta. Minä olen pannut koko sieluni siihen työhön, ja kerran se ehtä on todistawa, mitä minusta olisi tullut, ja miksi minä tahdon tulla.

Hän waikeni ja hänen kaswoillensa lewisi jalon aistumisen tunne.

Marie-Antoinette katseli häntä kunniokuksella ja ihmettelyllä. Wihdoin hän sanoi:

Rakas opettajani! Teillä pitää olla luottamusta Ranskan perintöprinsessaan. Teidän Ifigenianne on pian esitettävä. Minä haluan sitä. Minun ruhtinaallinen sanani on tekewä turhiksi kaikki wastukset. Jo huomenna minä puhun kuninkaallisten teatterien yhtiöjohtajan kanssa.

Gluck loi katseensa tuohon lämminsydämiseen naiseen. Hänen silmissään oli wilaus onnea mutta myöskin epäluuloa. Tämä katosi kuitenkin katseessaan Marie-Antoinetten päättäwäisyyttä osottawiin kaswoihin. Sywästi liikutettuna Gluck tarttui hänen käteensä ja wei sen huulilleen.

*

Oli huhtikuun yhdeksästoista päiwä 1774. Parisin loistawa opera oli laitiasta kattoon asti täynnä mielkynyttä yleisöä, joka kaikuwilla kättentaputuksilla, huitomisilla ja hywä-huudoilla ilmoitti tyytywäisyytensä.

Gluckin Ifigenia esitettiin.

Näytös näytöksellä, kohtaus kohtauksella kaswoi kuuntelijain mielkymys. Tuo uhkea aaria „Atilleyn wiha“ saatti innostuksen myrskyhäwään korkeuteen, opera salonki wapisi läsientaputusten salamoista, useat upseerit tarttuiwat tietämättään miekan kädensijaan, tuhannet suut huusiwat Gluckin nimeä, ja suuri kukkaisade putosi näyttämölle, jossa se lewisi itäänkuin hywältä tuoksuawana peitteenä tuon suuren, wihdoinkin tunnustetun taiteilijan eteen.

Marie-Antoinette nojautui ruusupunaiselta sametilla waatettuun rintawastimeen kuninkaallisella parwekkeella ja seurasi wiehkeine, säteilewine silmineen rakastamansa opettajan riemuwoittoa. Kruununprinssi istui känen wieressään ja katseli aawistawalla ahdistuksella tuota mielenkuohussa olewaa ihmisjoukkoa.

— Jumalani, puhkesi hän äkkiä lausumaan, — kun illan wiehätys saattaa saada tuollaisen kiihotuksen aikaan, mitäpä silloin wimma ja wiha saattawatkaan tehdä!

Marie-Antoinette katsoi hänen mielisenä häneen mitään wastaamatta

— Mutta missähän Gluck on, lausui hän lewottomana.

Tämä seisoi kulissien takana ja koetti ujostellen wälttää sekä ihailijainsa myrskyisää kunnioitusta että woitettujen wihamiestensä kiitosta. Hän puserti tyynesti ja sydämellisesti Piccinin kättä ja kiirehti sen jälestä ylös kuninkaallisille parwekkeelle. Kun hän saapui sinne, huikasi hänet walonloiste, loistawat jalokiwet ja kukkien tuoksu niin, että hän joutui huumeeseen ja saattoi ainoastaan waistomaisesti tehdä sywän kumarruksen.

Onnellisella hymyilyllä meni Marie-Antoinette hänen luokseen ja tahtoi itse painaa laakerisseppeleen hänen päähänsä.

Mutta Gluck wetäytyi äkkiä pois, hänen silmänsä leimusiwat, ja wiikalleen hän työnsi kädellään kalpeaa otsaansa, jonka jälestä hän hämmästyksen waltaamana tarkasteli kruununprinsessaa.

— Armollinen Jumala, hän wihdoin huudahti, — tuo on kauhea näky. Teidän kuninkaallinen korkeutenne, poistakaa se! Poistakaa kaikin mokomin tuo werinen koriste kaulastanne! Kuinka olette saattanut taiwuttaa itseänne kantamaan noin kauheata koristetta? Kiirehtikää! — Oi se on liian myöhäistä .... Nyt juoksee weri wirtana! .... Pää putoaa — Marie-Antoinette, teidän kaunis, rakastettu päänne putoaa ...

Gluckilta pääsi kimeä huudahtus ja hän kaatui pyörtyneenä alas. Kruununprinsessa nojautui kalman kalpeana hänen ylitsensä.

— Gluck raukka, hän änkytti — tämän illan riemuwoitto on ollut hänelle liikksi.

Marie-Antoinette ojensi itsensä, ja kun hän samassa tapasi kuwansa luossa kullatussa peilissä, säpsähti hän äkkiä, repäsi itseltään sen säteilewän rubiinikeetjun, joka oli hänen kaulaansa koristanut, ja heitti sen kauas luotaan, minkä jälestä hän pelästyneen lapsen tawoin jätti parwekkeen uskollisen ystäwättärensä, prinsessa de Lamballen seuraamana.

— Mitä nyt on tapahtnut, teidän kuninkaallinen ylhäisyytenne, kuiskasi tämä.

— Minä uskon älyn mielikuwailuihin, Marie-Antoinette sanoi.

— Mutta teidän kuninkaallinen ylhäisyytenne ,sehän on warsin mahdotonta, hymyileehän koko elämä teille.

— Elämän hymyily saattaa muuttua pilkkanauruksi, wastasi Marie-Antoinette ja hänen silmänsä sumeniwat kyyneleistä. — — —

Gluckin eriskummallinen enne toteutui, mutta kuolema wapautti hänet todellisuudessa sitä tapausta näkemästä, jolloin hänen rakastettu, ihana, jalo Marie-Antoinettensa joutui lepyymättömän roskawäen raiwon uhriksi.

Huutokauppoja.

Huutokauppa
Maankuuluisa Pinnioja

niminen ²/₈ manttaalin maatila **Alastaron pitäjän Wirtsanojan kylässä** myydään omistajan kuoleman tähden wapaaehtoisella huutokaupalla keskiwiikkona kesäkuun 29 päiwänä 1910 klo 12 p:llä waihtoehtoisesti tukkipuut erittäin ja talo ilman tukkipuita sekä talo tukkipuineen. Tilan koko pinta-ala on lähes 400 tynnyrinalaa ,josta parasta peltomaata ihan talon ympärillä miltei yhdessä kappaleessa noin 150 tynnyrinalaa. Tilalla on elätetty paitsi joutokarjaa noin 24 lehmää, 9 hewosta ja kylwetty wuosittain noin 12 tynnyriä rukiita, 45 tynnyriä kewätwiljaa, heiniä on parhaimpina wuosina saatu aina 500 hätkiin ja on niitä riittänyt myytäwäksi suuret määrät. Rakennukset owat hywät ja ajanmukaiset. Metsässä löytyy lähes 4,000 mänty- ja kuusipuuta, jotka täyttäwät 9 tuumaa 14 jalan korkeudelta. Hinnoista on 10,000 mk. heti maksettawa. Muut ehdot ilmoitetaan huutokauppatilaisuudessa ja mietintöaika tarjousten tutkimista warten pidätetään ja walta hywäksyä mitä tarjous tahansa tai hylätä kaikki tarjoukset. Loimaalla, 28 p. toukok. 1910.
5240 Mauri Lindström.

Leipomo wuokrataan ja irtaimiston huutokauppa.

Huutokaupalla, joka perjantaina ensi heinäkuun 1 p:nä klo 10 a.-p. toimitetaan itse paikalla Messukylän Järwensiwulla, wuokrataan enimmän tarjoowalle tämän wuoden loppuun wäksi ja liikeriikaassa Järwensiwun etukaupungissa olewa Järwensiwun Osuusleipomolle kuuluwa leipomorakennus, sisältäwä ajanmukaisen, ammattitarkastajan hywäksymän leipomon ja kolme huonetta synnä tarpeelliset ulkohuoneet. Heti jälkeenpäin pidettäwällä huutokaupalla myydään Osuusleipomon irtain omaisuus, kuten suurempi joukko ripahalkoja, leiwinkaluja, jauhoja, kowa leipää, kärryjä ja ajokaluja y. m. Huudot owat paikalla maksettawat. Pidätetään oikeus joko hylätä tai hywäksyä tehdyt tarjoukset. Lähempiä tietoja antaa allekirjoittanut. Kangasalla kesäk. 15 p. 1910. 5212
Heikki Häyrynen.
Os. Kangasala.

Kuulutus.

Julkisella pakkohuutokaupalla, joka keskiwiikkona tulewan Heinäkuun 20 päiwänä kello 11 päiwällä toimitetaan itse tilalla, myydään, ellei maksua sitä ennen tapahdu, tahi muuta laillista estettä wäliin tule, Tehtaanthömichen Kaarle Jalmari Sohlbergin ja hänen waimonsa Amanda Sohlbergin Pirkkalan pitäjään Hyhyn kylän Simonan talosta kirjallisella wälipuheella Maaliskuun 1 pltä 1909 wuokratulla maalla olewat huoneukset synnä sanottu wuokraoikeus mainittujen awiopuolisoiden kosketeltuihin huoneuksiin ja wuokraoikeuteen Syyskuun 11 p:nä 1909 kunnitetyn, Toiminimi M. Dawid Helinin hallussa olewan kaltijalle osoitetun welkakirjan maksettawaksi langenneen sisällön, 200 markkaa, synnä koron sekä oikeudenkäynti- ja ulosottokustannusten suorittamiseksi, josta täten yleisölle, welkojalle ja welallisille tieto annetaan sekä kaikille muille, joilla on kiinnitys, wuokraoikeus taki muutoin panttioikeus tähän tilaan, kuin myöskin niille, joilla on muu, etuoikeudella ulosmitatusta kiinteistöstä maksettawa saaminen, ilmoitetaan, että Ulosottolain määräämä keskustelu welkojain waatimuksista ja myyntiehdoista tapahtuu samassa paikassa huutokaupan edellisenä päiwänä klo 4 j. pp., jossa tilaisuudessa asianomaisten tulee esille antaa wuokrakirjansa tai oikeaksi todistetun jäljennöksen siitä sekä oikeuttansa walwoa ja saamisensa minulle, huutokaupan toimittajalle, wiimeistään ilmoittaa. Pirkkalan kihlakunnan Kruununwoudinkonttorissa, Kesäkuun 12 päiwänä 1910. 5224
Paawo Joh. Aug. Bergius.

Kokouksia.

Aamul.

Pohj. Hämeen Maamieskoulun kannattajayhdistyksen

Ylimääräinen kokous, jossa keskustellaan ja päätetään lukuwuoden alkamisesta ja päättämisestä wastaisuudessa, pidetään Maamieskoululla Vilppulassa tulevan heinäk. 9 p. klo 3 j. p
Vilppulassa, kesäk. 17 p. 1910.
5279 Johtokunta.

S. V. L. ja A. F. T.

Väinö Morenin Vararikkojeän velkojat

kutsutaan täten velkojainkokoukseen ensi heinäkuun 4 päiwänä klo 11 e.p.p. W:m Sandberg O. Y:n konttorissa, Tampereella, wastaanottamaan pesän lopputilityksen, sekä päättämään muista mahdollisesti esiintulleista asioista ja huomautetaan konkurssilain määräyksestä, että poissaolewat saawat tyytyä läsnäolijain päätöksiin.
Tampereella 18 päiwä kesäk. 1910.
5284 Toimitsijamies.

Halutaan ostaa.

Aamul. Häm. U. S.
25 Smk saa ken neuwoo Pikku MAATILAN eli TORPAN käsittäen jokusen tynn. al. hyv. peltomaata sekä tarp. metsä. Asuinhuoneet ja tarp. ulkohuon. muutam elukalle, kuiwalla hauskilla — suuremman järwen rannalla missä metsää lähellä Vast. Tamp. Sanom. kontt. tark. selit. alh. birnasta. n'mistä y. m. merk
5248 „Lepo Kiwuloiselle“.

Halutaan ostaa.
Käteinen ostaja keskikokoiselle
MAATILALLE,
lähellä Tampereta. Lähemmin
ARTUR ALLIN Maamittaustoimiston haarakonttori Tampereella Itäinenk. 32. Puhelin 12 74
52-9

Myytävänä.

Metsästäjät Huom!
Ajokoiran pentuja 4 kpl myytävänä, emänpuoleta Raana, isän Tammelinin sukua, hyviä ketunajossa sekä karkeakarvaisia „Foxterrierin pikkoita“ syntyy t. k. lopulla, jotka myöskin myydään. Emä Venäjältä, isä palkittu kolmella 1:si palkinnolla kahdella kunniapalkinnolla kultamitalilla ja yksi II palkinto
Abram A. Raivio, Hämeenlinna.
5 78 (H.2175)

Suurin varasto

Naisten takkia,
Hameita ja Sadekepsiä.
Anna Johnsson.
153

Arwoisat Herrat ja Naiset!
NYT SAAPUNEISTA kewät- ja kesäkankaista wäimistetaan waatteita kohtuhinnalla. Hywä työ, uutukaskuosi sopiwaisuus taataan. Kunnioittaen
Salmi & Nissinen Herrain ja Naisten Räätälinliike Kauppakatu 16. Puhelin 12 67.
HUOM.! Naisosasto on muutettu Tampereen uuteen waatetusliikkeeseen Kauppatori 21. Teettäjäin kankaista wäimistetaan myös. 62

K. Ylönen,
Kangaskauppa.
Suosittaa kesäkaudeksi
Pumpuli- ja villamusliinia.
Pellava- ja pumpulityykiä.
Sukkia, käsineitä ja wöitä:
Sateen- ja Auringon varjoja.
HUOMATKAA! Messukylän Emäntäkoulun oppilaiden käsitöitä huokeeseen hintaan. 253
K. YLÖSEN Kangaskaupassa.

Ihmeellinen uutuus!

200 ruplaa maksavien kultakellojen asemesta me tarjoamme „SEZESSIA“-kelloja jotka eiwät muodoltaan eikä somuudeltaan jää kultakelloista jälelle. Kellon kuori on aiwan litteä, paksuudeltaan hopearuplan wahwuinen, uutta amerikalaista kultaa, joka ei koskaan kadota alkuperäistä ulkomuotoaan puserrettuine, wäärillisine kuwineen. „SEZESSIA“-kellot eroawat muista erinomaisen tarkan käyntinsä kautta ja erikoisen taiteellisen walmistuksensa puolesta. Käynti kiwillä, weto joka 40:n tunnin kuluttua, hinta **3 ruplaa 75 k**; 2:sta kappaleesta **7 ruplaa**. Samanlaiset naiskellot maksawat **4 ruplaa 75 kop. Maksutta** annetaan kauniit kellonperät uutta kultaa, oheenliitettyine koristuksineen, sekä säämiskäinen kotelo kellon säilyttämistä warten. Lähetetyt kellot ovat minuutilleen tarkistetut. Lähetetään jälkiwaatimuksella ja ilman ennakkomaksua 6:n wuoden takauksella. **Elleiwät kellot tyydytä, lähetetään rahat takaisin.** Lähetyskustannukset 2:sta kellosta **40 kop.** — Osote, joka woidaan leikata erilleen, liimata postikorttiin tai kirjekuoreen, on:
Export Haus I. STRUMFELD, WARSCHAU,
5276 S-to Krzyska N:o 48.

O. & J. Strandell
Revyltä kesätakkeja } Liinaisia, Puuwillaisia, Villaisia.
129 O. & J. STRANDELL'illa.

Huokeimmalla ostatte sirot, mutta silti kestäwät
Kesäkengät
paikkakunnan runsaimmasta wärastosta.
G. Helmiseltä.
Myymälät:
Pääliike, Kuninkaank. 13.
Siwuliike, Kuninkaank. 23.
5265

Laskulankettia
- - myytävänä - -
Tampereen Sanomain konttorissa

324
suurempaa ja pienempää maatilaa.
186
erikokoista kaupungintaloa Tampereella ja Helsingissä owat wälityksellämme myytäwinä.
Tampereen Wälityskonttori Osakeyhtiö.
KONTTORI: Keskusmyymälät 2:nen kerr. Hämeenkadulla. Telef. 1000.

HUOM! Arw. yleisö HUOM!
Hämeen Uusi Muotiliike
on muuttettu Hämeenk. 3:sta **Hämeenk. 20** Insinööritoimisto Zitting & C:o entiseen liikehuoneustoon
Kunnioittaen HÄMEEN UUSI MUOTILIIKE 1.8

Asunto Osake myydään hallwalla Wälimaan katu 12, kuudes ovi. 52 4

Polkupyörä myytäwänä; wapaa jarru.
5290 Wellamonkatu 14 Nurminen.

Puseroita
G. A. Petreliusella
5261

Wuokrattawana.
Liikehuoneustoja,
1 isompi ja 2 pienempää, **Hämeenk. 12** Lähemmin Kultaseppä TUOMELAN liikkeestä 289

Heinäk. 1 p. kamari ja keittiö, sekä erikseen 1 hellakamari Viinikank. 38 Korpinen.
5288

Hauska kamari
os lla keittiöön 1 p:stä heinäk. 19 0 Puuwillatehtaankatu 36:ssa. Kysyttäwä talonmieheltä 5286

Huone wuokrattawana
Kesäasunnoksi Pyhäjärwen rannalla.
Tunnin matka Tampereelta Wastaukset tämän lehden konttoriin nimim
5 45 Kaunis huwila

Täysihoitoa maalla
kauniilla paikalla, järwen rannalla, 10 min. käwelym pysäkiltä Lähemm. „Kesäwieraat“, Heikkilä, Mattilan pysäkki. 5282

Siisti nuorimies 5 17
haluaa ruotsia puhuwaa asuntowerria. Vast. Tamp. Sanom. konttoriin nimimerkillä „Siewä asunto“.

Palwelukseen halutaan.
Aamul
Rehellinen, siisti ja säännöllinen
Nuorempi kauppa-apulainen
saa 1 päiwästä hywän paikan hoitamaan, myyntiä keskikokoisessa sekatawarakaupassa. Vast suosit. ja palkkawaat. tärn. w ik. kul. merk „Hywä myyjä“ t. l. kontt Huom.! Weltot ja heittiöt pysykää pois
5247

Koulutietoja
omaawa neitonen saapi paikan konttorissani.
5285 ISAK JULIN.

Taitawa työteliäs keittäjä
saa paikan 1 pstä heinä- tai elokuuta siwistyneessä perheessä Kotkassa.
5249 Lähem. telef. 6 76.

Paikkaa haluaa.
Rautakauppa-apulainen
raitis ja kykykäs haluaisi waihtaa paikkaa. On palwellut 8 wuoden ajan suurimmissa liikkeissä joista **ainoastaan parhaita** suosituksia näytettäwänä.
Suosioll wastaus nimim
Rautakauppa-apulainen.
5280 Poste restante Tampere

Puutarhuri haluaa paikkaa nyt heti eli Heinäkuun 1 p. halwalla palkkaehdolla, huwiloihin, eli puutarhatöihin Vast. pyyd. wiikon kuluttua Rea Henrikson'ille
5275 Läntinenk. 17,

Ilmotuksia.

LUETTELOT
selityksillä
MAATILOISTA,
jotka **Suomen Kiinteimistö Tolmiston** wälityksellä owat myytäwinä, owat painosta ilmestyneet, ja lähetetään pyydettäessä **ilman maksua.**
HUOM! Useimmat tiloista owat hywiksi tunnettuja ja pitkät ajat olleet nykyisten omistajien hallussa.
Suomen Kiinteimistö Toimisto
(Waratuomari G. A. Plathin)
Pääkonttori Turussa Haaraosastot Lahdessa, Uudessakaupungissa ja Salossa. 219

Osaatteko jo walokuwata wai saattako
Himmeitä ja epäselwiä kuwia,
joka johtuu siitä, että ette ole saaneet oikeata opastusta? On sekä harmillista että kallista epäonnistua sen wuoksi Teidän on seurattawa niitä ohjeita, jotka saatte teoksesta: E. Vogel, Walokuwauksen käsikirja, hinta 3: 50, ja jota myywät kirjakauppiaat sekä ne, joilla on kaupan walokuwaustarpeita. Teos on runsaasti kuwitettu.
Yrjö Weilin & Kumpp. Osakeyhtiö
2403 Helsinki.

Kulta on halpaa
silloin, kun sitä saa 60:llakin pennillä suuret määrät. Sen werran maksaa pienin ilmoitus Tampereen Sanomissa ja se woi, jos tawaranne on kelwollista ja ilmotuksenne hywä, tuottaa teille paljon rahaa. . . . .

Ruokalaani ja kahwilaa
suositan arw. yleisölle **Raittiustalolla.** Myös saa asunnoita siiwot nuoret herrat täysih.
5283 SOLALA.

Uusi Pesulaitos
Pellawatehtaankatu 19. Puhelin 10 51
VASTAANOTTAA kaikellaista pesua.
Sähkömankeila wuokrataan joka päiwä.
4482

Junain kulut.

Toukok. 1 p:stä toistaiseksi.

Saapuwat.

I. Porin radalta

Klo 7,30 e. pp. matkustajajuna Tyrwäältä (5,21).
Klo 9,30 e. pp. tawarajuna III lk Karkusta (7,35). Lähetetään kesä-, heinä- ja elokuun aikana.
Klo 1,00 päiwällä sekajuna Porista (6,56), Peipohjasta (8,38).
Klo 5,30 j. pp. postijuna Porista (12,50, Peipohjasta (2,11).
Klo 1,01 yöllä tawarajuna III lk. Porista (3,30), Tyrwäältä (9,10), Karkusta (10,13).

II. Pohjoisesta päin.

Klo 12,40 yöllä tawarajuna III lk Seinäjoelta.
Klo 4,16 aam. postijuna Torniosta (7,26), Kemistä (8,22), Rowaniemeltä (4,35), Oulusta (11,30), Kokkolasta (5,29), Pietarsaaresta (5,55), Nikolain kaupungista (7,25), Suolahdesta (6,45), Jywäskylästä (8,55).
Klo 8,55 e. pp. sekajuna (Haapamäeltä (4,20).
Klo 10,46 e. pp. paikallisjuna sunnunt. ja tarpeen waatiesä kesä-, heinä- ja elokuun aikana Suinulasta (10,10).
Klo 2,19 j. pp. postijuna Nikolainkaupungista (5,45), Suolahdesta (6,15) Jywäskylästä (7,54).
Klo 5,27 j. pp. sekajuna Oriwedeltä (7,54).
Klo 10,15 j. pp. sekajuna Suinulasta (9,30).

III. Etelästä päin.

Klo 12,35 yöllä postijuna Helsingistä (7,00), Hämeenlinnasta (10,24), Hankoniemestä (2,45), Turusta (3,10), Pietarista (9,55), Wiipurista (1,20), Lrannasta (1,35), Elisenwaarasta (5,25), Imatralta (7,11), Mikkelistä (11,00), Kotkasta (1,10).
Klo 7,27 e. pp. sekajuna Toijalasta (5,50).
Klo 10,00 e. pp. matkustajajuna Toijalasta (8,53), Hämeenlinnasta (7,45), Pietarista (8,10), Wiipurista (11,40), Joensuusta (10,45), Sortawalasta 3,24), Sawonlinnasta (2,30), Imatralta (3,56), Lrannasta (10,50), Kajaanista (10,55), Iisalmelta (1,34), Kuopiosta (4,35), Mikkelistä (9,51), Kotkasta (9,50).
Klo 2,12 j. pp. postijuna Helsingistä (9,00), Hämeenlinnasta (12,05), Hankoniemestä (5,00), Pietarista (11,40), Wiipurista (2,40), Turusta (9,21).
Klo 5,20 j. pp. sekajuna Toijalasta (3,45), Turusta (12,09).
Klo 8,08 j. pp. postijuna Helsingistä (2,40), Hämeenlinnasta (5,50), Pietarista (1,00), Wiipurista (8,00), Lrannasta (8,35), Turusta (3,10).

Lähtewät.

I. Porin radalle.

Klo 4,40 aamulla tawarajuna III lk. Karkkuun. Lähetetään kesä-, heinä- ja elokuun aikana.
Klo 10,05 e. pp. tawarajuna III lk. Poriin (8,23).
Klo 2,44 j. pp. postijuna Peipohjaan (5,57), Poriin (7,12).
Klo 6,20 j. pp. matkustajajuna Tyrwäälle (8,35).
Klo 8,15 j. pp. sekajuna Tyrwäälle (10,53), jatkaa sieltä seuraawana aamuna kl. 4,30 ja saapuu Poriin (7,47).

II. Pohjoiseen päin.

Klo 1,00 yöllä postijuna Jywäskylään (8,49), Suolahteen (10,46), Nikolainkaup. (9,59), Pietarsaareen (11,30), Kokkolaan (11,54), Ouluun (5,50), Kemiin (8,59), Torniooon (9,58), Rowaniemelle (12,05).
Klo 4,25 aam. tawarajuna III lk. Seinäjoelle.
Klo 9,15 e. pp. paikallisjuna sunnuntai- ja pyhäp. sekä tarpeen waatiesä kesä-, heinä- ja elokuun aikana Suinulaan (9,51).
Klo 11,20 e. pp. sekajuna Oriwedelle (12,55).
Klo 2,35 j. pp. postijuna Jywäskylään (8,51), Suolahteen (10,30), Nikolainkaupunkiin (11,40).
Klo 6,00 j. pp. sekajuna Haapamäelle (10,44).
Klo 8,25 j. pp. sekajuna Suinulaan (9,10).

III. Etelään päin.

Klo 4,40 aam. postijuna Hämeenlinnaan (6,43), Helsinkiin (9,50), Kouwolaan (11,49), Lrantaan (8,20), Wiipuriin (3,47), Pietariin (9,51), Imatralle (6,27), Hankoniemeen (2,25).
Klo 7,35 e. pp. postijuna Hämeenlinnaan (9,39), Helsinkiin (12,43), Turkuun (12,09), Mikkeliin (9,10), Lrantaan (6,40), Wiipuriin (6,58), Pietariin (11,20), Imatralle (10,50), Elisenwaaraan (12,00), Sawonlinnaan (8,27).
Klo 11,15 e. pp. sekajuna Toijalaan (1,09), Turkuun (4,40).
Klo 2,37 j. pp. postijuna Hämeenlinnaan (4,40), Helsinkiin (7,38), Lahteen (7,45), Kouwolaan (9,30), Hankoniemeen (10,22).
Klo 5,43 j. pp. postijuna Hämeenlinnaan (7,54), Helsinkiin (10,50), Turkuun (10,40), Kouwolaan (1,26), Mikkeliin (7,05), Kuopioon (12,17), Iisalmeen (3,09), Kajaaniin (6,00), Lappeenrantaan (5,00), Wiipuriin (5,08), Sortawalaan (1,10), Joensuuhun (5,48), Imatralle (9,28), Pietariin (10,00).
Klo 8,16 j. pp. sekajuna Toijalaan (10,05).

Tampereella 1910.
Tampereen Sanomain Osakeyhtiön Kirjapainossa.